

איש מלחמות ידין לו רב

אמרות שהורות והנהגות בקודש ממרן הגה"ק מסאטמאר זיע"א

וידוע לנו כי יורו המורים חלים וצליטראות עד אין שיעור על כל הדברים שכתבתי, כי כן דרך הליונים מעולם, וביותר הדתיים הנגזרים אחריהם. לשפוך בוז וקלון חרופין וגדופין ואיומים ונראים וסקרים וכזבים על כל מי שאינו נמשך אחר דעותיהם ואינו הולך בעקבותיהם, ומגלים פנים צחורה שלא כהלכה ברוב הצלים עד אין שיעור וערך. כי אין קץ לדברי רוח, אבל אצרך את ה' אשר יענני שלא להתחשב כלל עם כל דבריהם כאפס וכאין המוחלט.

(הקדמת ויואל משה)

הוצאת אור האמונה יו"ל לדגל יומא דהילולא השלשים ואחד . כ"ו אב תשל"ט – תש"ע

לה"ו

פתחי שערים

ודע מה שתשיב.....ו

צאי לך בעקבי בצאן.....כא

ודע מה שתשיב

תשובות ברורות למבקשי אמת
על שאלות וספיקות העומדות על הפרק בנסיונות הזמן
מלוקט מכתבי ודברות קודש של
מרן הגה"ק מסאטמאר זיע"א
למען ידעו דור אחרון הדרך אשר ילכו בה

השאלות

- מהו יסוד כפירת הציונות?..... (א)
- בדורינו המרובה בפרצות, מה היא העבירה המכרעת כל העבירות?..... (ב)
- מהו בעצם העון החמור בציונות, החפשויות של המחזיקים בה או עצם הרעיון?..... (ג)
- מהו הטומאה הגרועה והחמורה ביותר?..... (ד)
- האם די מה שלוחמים נגד עבירותיהם?..... (ה)
- על איזה עבירה באה הצרה הנוראה של הריגות ת"ש תש"ה?..... (ו)
- מיהו השר של הציונים בשמים?..... (ז)
- האם יש למדינה זו דין מלוכה לאחר שכבר קיימת?..... (ח)
- מה דין מי שיש לו הנאה מקיומם (אע"פ שאינו רוצה לכתחילה)?..... (ט)
- ומה עם אותם שאומרים שאין ברירה וחייבים להחזיק המדינה משום פיקו"נ?..... (י)
- האם מותר לאדם לשתוק באופן שיראה כמודה לקיומם?..... (יא)
- האם מותר ללמד זכות עליהם?..... (יב)
- מדוע כועסים כ"כ כששומעים דיבור רע על הציונים?..... (יג)
- מתי צריך ומצוה לספר לשון הרע?..... (יד)
- האם בלשה"ר יכולים לעשות גדרים לזה, כמו שאר כל המצוות?..... (טו)
- איך צריך להביט על המשתתפים עמם ונוטלים חלק בעניניהם?..... (טז)
- אימתי אסור לעשות ימי תפילה?..... (יז)
- האם צריך להזכיר עוונם גם בשעת מלחמתם?..... (יח)
- מי הם הערב רב בדורנו?..... (יט)
- מי המה בדורנו מזרע עמלק?..... (כ)
- ממי יש יותר להתרחק, מהרשעים או מהמתחברים להם?..... (כא)
- מה חמור יותר, מחלוקת במקום האסור או שתיקה במקום שהמחלוקת מחויבת?..... (כב)
- מי המה העושים מעשה בלעם?..... (כג)
- מי הם המעוררים דינים על עם ישראל?..... (כד)
- האם מידת השלום ראויה בכל מקום?..... (כה)
- האם אפשר לסמוך על פסקי הלכה (בשאר ענינים) של גדוליהם?..... (כו)
- ממי מותר ללמוד תורה?..... (כז)
- האם ביטול המדינה אי אפשר להיות כי אם ע"י משיח?..... (כח)
- האם יתכן שמה שבנו הציונים ישאר בעת ביאת המשיח?..... (כט)
- כיצד יש לחשוב על אותם החושבים במנוחה שיהי' שלום?..... (ל)

השאלות

- (לא) מה דין הדירה במדינתם?..... יב
- (לב) ומה כבר יכול להיות כשדרים שם?..... יב
- (לג) וכי אין למי לשאול בזה?..... יב
- (לד) איך יש להתחשב עם פסקים של הדריים במדינתם בעניני ציונות?..... יב
- (לה) כיצד צריכים אנו להביט על האגודה?..... יג
- (לו) מי הם המסיתים ומדיחים בזמנינו הגרועים מכל הכתות הרעות שמעולם?..... יג
- (לז) האמנם אין חשיבות לה"גדולי תורה" שבתוכם?..... יג
- (לח) האם שייך מדקדק במצוות שאינו בכלל ישראל?..... יד
- (לט) מה האיסור לכבד גדולי האגודה?..... יד
- (מ) איך צריך להביט על הפרסום של בעלי תשובה המתרבים?..... יד
- (מא) איך עלינו לפרסם התנגדותנו לרעיון הציונות ולמדינתם?..... יד
- (מב) מי הם הלוחמים נגד הכרזות אלו?..... יד
- (מג) האם כשהשלטון הוא בידי גויים הרי זה "שמחה"?..... יד
- (מד) והלא ישנם הרבה מנהיגים שאינם סוברים הדבר לחמור כ"כ?..... טו
- (מה) האם מותר לעשות איזה פעולה בלא שאילת פי גדול?..... טו
- (מו) איך שייך לדעת את הדרך הישרה אם אין לנו מנהיגים?..... טו
- (מז) א"כ היאך נידע כיצד צריך לנהוג?..... טו
- (מח) איך יש להביט על המעוררים הרבים בכל הענינים הצריכים חיזוק [ומתעלמים מענין הציונות]?..... טו
- (מט) מה רע באלו הרוצים להשאיר נייטראל ואינם חפצים להתערב בפאליטיק?..... טז
- (נ) מה המה אותם המספרים שהש"י עושה להם ניסים?..... טז
- (נא) מהו דרך התורה בהנהגת הגלות?..... טז
- (נב) האם התנגדות הערבים היא בגלל שנאת ישראל?..... יז
- (נג) האם מותר לתמוך בממון את המתחברים לציונים?..... יז
- (נד) האם מותר לתמוך באלו ששינו כל דהו מדרך המסורה?..... יז
- (נה) חינוך העצמאי מהו?..... יז
- (נו) מה דינו של בית שיש בו זכר לדגל המינות?..... יז
- (נז) מה גרוע יותר, לשון העמים או לשון הציונים?..... יח
- (נח) עד כמה חומרת הדיבור בשפתם הטמאה?..... יח
- (נט) מהו הגורם לעיכוב הגאולה?..... יח
- (ס) האם כל זאת אינה הפרזה על המידה?..... יח

ודע מה שתשיב

מהו יסוד כפירת הציונות?

"ושלא להגרר אחרי הציונים למיניהם ולמפלגותיהם אשר אין צורך לפרט אותם, כי כולם שאיפתם הוא "נאציאנאליזם" אשר הוא כפירה ממש".

"וחושבים שהמה בזרוע בשר יכולים לבטל גזירתו של הקב"ה הוא כפירה גמורה בתוה"ק ובאמונה כפי המבואר לעיל וזה גרע מכפירה בביאת המשיח".

"שיש בעצם הרעיון הזה של לקיחת ממשלה לישראל בעצמם לפני ביאת המשיח, מינות וכפירה בדרכי השי"ת כי אך הוא ית"ש המשעבד והגואל, אפס בלתו ית"ש גואלינו לימות המשיח".

בדורינו המרובה בפרצות, מה היא העבירה המכרעת כל העבירות?

"כי אם נקח כל פרצות הדור והעבירות המרובות הנעשות בכל העולם וישימו אותם בכף מאזנים אחת, ומדינה הציונית בכף מאזנים השני, תכריע את הכל שהוא השורש פורה ראש ולענה של אבי אבות הטומאה שבכל אבות הנזיקין שבכל העולם כולו, והן המה המטמאים את כל העולם כולו".

מהו בעצם העון החמור בציונות, החפשיות של המחזיקים בה או עצם הרעיון?

"והנה לא דיבר המהר"ל ממינים ואפיקורסים או מעבירים על הדת ר"ל, כי לא דיבר כלל אלא מאותה העבירה של דחיקת הקץ וכו' ואף אם יהי' כל חברי הממשלה כולם אהובים כולם ברורים אף כתנאים ואמוראים, מכל מקום אם לוקחים ממשלה והחירות מעצמם טרם שהגיע הזמן הוי דחיקת הקץ שהיא כפירה בתוה"ק ובאמונה".

מהו הטומאה הגרועה והחמורה ביותר?

וויי איז דעם מענטש וואס קלערט איין רגע איין רגע אז דאס איז א ישועה חלילה - א ביטערער חורבן, איי וויי, איי וויי, איי וויי, בעונותינו הרבים ערגער ווי עס איז נאך געווען די הארבסטע עבודה זרות, טויזנט מאל ערגער, הייבט זיך נישט אן, דער אותו האיש און ש"ץ ימ"ש נאך אלע ערקלערונגען וואס זענען געווען בעולם וואס מ'האט זיי מחרים און מנדה געווען אלע טאג אין אלע בתי מדרשים הייבט זיך נישט אן קעגן דער הסתרה, קעגן די ביטערע גזירה רח"ל על הכלל כולו יצאו, ווייסט השי"ת צו עס וועט נאך בלייבן א יוד אין ארץ הקדושה, איי וויי, איי וויי, אוי.

(הצרי אין בגלעד, ויחי, שובבי"ם תשי"ד)

האם די מה שלוחמים נגד עבירותיהם?

"ובעו"ה רוב העם שבכל הכיתות היו אמצעים לסייע לזה, כי גם מהכשרים שבישראל אף מאותן שלחמו הרבה עם הציונים עבור מעשיהם בהריסת הדת ומינות וכפירה ר"ל אבל בעצם הרעיון הטמא שלהם של יציאה לחירות ועשיית מלוכה טרם ביאת המשיח שזה הוא העיקר של השורש פורה ראש ולענה, בזה נתפסו הרבה כשרים מישראל כי גדול כח היצר המסמא עינים בזה".

(ויוא"מ הקדמה ד')

מיהו השר של הציונים בשמים?

פשיטא שהס"מ בעצמו הוא שר שלהם, דהרי כל מדינה ומדינה יש לה שר המושל עליה ולא סגי בלא"ה, וע"כ מדינה זו שמקורה ושורשה מכוחות הטומאה והס"ט א ודאי הוא השר שלה.

(חד"ת ודרשות מא"י, עמוד קט"ו)

על איזה עבירה באה הצרה הנוראה של הריגות ת"ש תש"ה?

ועכשיו בדורנו זה, אין צריכים לחפש ולבקש במטמונים את העון שהביא עלינו את הצרה הזאת, - כי הוא גלוי ומפורש בדברי חז"ל שהגידו לנו זאת בפ', שלמדו מקראי שעל ידי העברה על השבועות שלא לעלות בחומה ושלא ידחקו את הקץ, ח"ו אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה, - ובעוה"ר כן ה' המינים והאפיקורסים עשו כל מיני השתדלות לעבור על השבועות הללו, לעלות בחומה ולקח מעצמם ממלה וחירות קודם הזמן, שזה דחיקת הקץ.

(ויוא"מ, הקדמה, דף ה')

האם יש למדינה זו דין מלוכה לאחר שכבר קיימת?

"אבל מלוכה שנעשית שלא כדין נגד התורה הקדושה אין לה דין מלוכה כלל לשום דבר".

"כש"כ במלכות המינות הזו שבודאי הוא נגד התורה"ק באיסורים חמורים ונוראים שאין להם דין מלוכה כלל וכו' וכל מה שאינו עפ"י התורה הכל בטל ומבוטל כעפרא דארעא".

(ויוא"מ קל"ח)

(שם)

מה דין מי שיש לו הנאה מקיומם (אע"פ שאינו רוצה לכתחילה)?

"ויהודי שיש לו מזה קורת רוח ברור הוא שהוא כופר בתורה ובדברי חכז"ל, וזהו ברור בלי שום ספק שאין מציאות בעולם שאם מאמינים שיש בורא ויש תורה שיהי' לו מזה קורת רוח ואפילו כל העולם יאמרו להיפוך אין זה כלום".

(חד"ת תשס"ז עקב ע' קע"א)

ומה עם אותם שאומרים שאין ברירה וחייבים להחזיק המדינה משום פיקו"נ?

"והאומרים שיש במלכות המינים הצלת נפשות, כופרים בתוה"ק שהעידה כמ"פ ההיפך".

"והאומין בהשי"ת ובתורתו הקדושה בשום אופן לא יוכל להאמין כי בא ישועה לישראל על ידם, כי זה הוי כפירה בתוה"ק ובנביאים ובדברי חכמים וכו' ובפרט שעל עונות חמורים כאלו באה"ק אמרה התוה"ק בפירוש העידותי בכם היום וגו', ועוד כמה כתובים מפורשים באיומים נוראים על מעשה תעתועים כאלה בארץ ישראל".

(ויוא"מ קמ"ב)

(שם קמ"ג)

האם מותר לאדם לשתוק באופן שיראה כמודה לקיומם?

"אין ספק כי המודה בממשלתם וקיומם הוא כופר בכל התורה כולה, וכל אחד ואחד מחויב למסור נפשו בכל מיני מסי"נ שלא יהא נראה ח"ו כמודה להם".

"אין ספק שאיום ונורא הוא להראות אפילו איזה תנועה של הסכמה לאותה המלוכה הטמאה שברצונם ח"ו לטמא את כלל ישראל".

(ויו"א"מ קט"ו)

(שם ק"ו)

האם מותר ללמד זכות עליהם?

ועליהם לא נאמר בשום מקום ללמד עליהם זכות אף בתפילה בלחש בינו לבין קונו שהרי אדרבה תקנו חז"ל ברכת "ולמלשינים" בשבילם.

(ויו"א"מ קע"ד)

מדוע כועסים כ"כ כששומעים דיבור רע על הציונים?

והיום רואין שאלו שאומרים ג' פעמים ביום ברכת ולמלשינים הם כופרים ומינים גדולים וכשאומרים לו אח"כ איזה דיבור רע על האפיקורסין ואומרים לו שהדין עם הצדיקים הקודמים נתמלא כעס על האומרו, והרי הוא עצמו אומר בכל תפילה "וכל המינים כרגע יאבדו", אלא ודאי שאינו נותן לב למה שהוא אומר בתפילה ואינו מאמין בו.

(חד"ת רפ"ו)

מתי צריך ומצוה לספר לשון הרע?

רק הענין הוא, דכיון שהראה לו הפסוק נצור לשונך מרע הוה משמע דאסור לספר לשון הרע על שום בן אדם, גם על הכופרים המסיתים ומדיחים שצריך להתרחק מהם תכלית הריחוק, וצריכים לפרסם מעשיהם הרעים ודרכיהם העקלקלות של יגררו אחריהם, והוה אמינא שגם עליהם אסור לדבר לשון הרע, והאמת הוא בהיפוך, שמצוה לפרסם מעשיהם.

(חידו"ת דרשות, דברים, דף ר"ה)

האם בלשון הרע יכולים לעשות גדרים לזה, כמו שאר כל המצוות?

כללא דמילתא היא, כי בכל האיסורים שבתורה מצוה לעשות גדרים וסייגים, ולהתרחק מצ"ט שערי היתר שלא יבואו להכשל בשער אחד של איסור, אך לא כן בשמירת הלשון, כי קשה מאוד לעשות גדרים וסייגים בזה, שהרי חייבים לשנוא בשנאה עזה את הרשעים המכשילים בני הדור בפשעיהם, והמחניף להם קללו הכתוב בקללה נמרצת, וכו', וצריך האדם לסייעתא דשמיא שישגי דעת אמיתית, דכלא זה בקל יוכל להכשל במצודתם.

(דברי יואל מצורע דף שפ"ד ד"ה כללא דמילתא)

איך צריך להביט על המשתתפים עמם ונוטלים חלק בעניניהם?

"ומי שיש לו חלק בזה, כל רגע הוא מעכב הישועה ומעכב השראת השכינה ומעכב ביאת המשיח ואפי' מי שנוטל חלק רק מעט מן המעט מזה אפילו רק כקוצו של יוד".

(חד"ת תשט"ז עקב קע"א)

"ולא רק מהם בעצמם לבד רק אפי' ממי שיש לו נטי' להם אפי' כחוט השערה ומשהו צריך לברוח מהם כמטחוי קשת". (חד"ת תשי"ז רע"ו)
 "ומוכרח אני לומר האמת שמי שחושב כן ולא רק מי שאומר כן רק אפילו מי שיש לו מחשבה כזאת בוודאי נתפס למינות, וכו' ומוכרח אני לומר שאיני רוצה להיות לי שום שייכות עם יהודי כזה שיש לו מחשבה כזאת, ואיני רוצה שימצא אף בבית המדרש שלי מי שיש לו מחשבה בזה אפילו על רגע אחד".

(שם רל"ח)

"מ'זאל זיך נישט אהנקערן מיט דע וואס האבן דע מחשבות אפילו, פון דע וואס זיי גייען דאס וועג, מ'זאל נישט גיין אין די ד' אמות אפילו פון אזעלכן".

(דברות קודש בהעלותך מ"ט)

"ובדורות הקודמין בזמן הש"ץ אם רק חשדו לאחד שיש לו נטי' אחריו במחשבה שבלב כבר הרחיקו אותו ולא צירפו אותו יותר למנין ופסלו תפילו וכדו' ועי"ז נפטרו מהצרה הזאת, אבל זה הע"ז שבזמנינו ה"ה בעוה"ר גרוע ממנו אלף פעמים ככה, וכו' ובעוה"ר עדיין לא עמדו לדעת להתרחק מהם".

(חד"ת תשי"ז שע"ז)

אימתי אסור לעשות ימי תפילה?

...אבל בשעה שצועקים הרשעים בדברי חירופין וגידופין צריך להבדל מהם ולשתוק ולא להצטרף לצעקתם אפילו בדרך תפלה ובקשה וכו'. אע"פ שבחינת צעקתם משונה ורחוקה מן הקצה אל הקצה וכו'.

(עוה"ג סי' י')

האם צריך להזכיר עוונתם גם בשעת מלחמתם?

הרי מזה עד כמה צריכין לדקדק בשעת מלחמה אפילו בשעת מלחמת מצוה. ואצ"ל בשעת מלחמת עבירה ודאי שצריך הביקור היותר גדול, ואין לי צורך בזה לאומרו שהוא מינות היותר גדול ואפיקורסות לומר חלילה שבשעת מלחמה אין צריך להשגיח על עבירות ישראל, דאדרבה אז צריך יותר ביקור ולתקן כל חטא כדי שלא יסכנו את ישראל ע"י החטא... ולא שחלילה יחפו על עושי רשעה כמו שעושי היום בעוה"ר...

(חדושי תורה תשי"ז עמוד ת"א)

מי הם הערב רב בדורנו?

"כתב בדברי חיים וכו' וכתב באמצע וז"ל: כנראה בעליל שהרבנים והחסידים והבע"ב שבדור המה בעוה"ר רובם מערב רב יעיי"ש שהאריך... וראיתי אח"כ בשער הפסוקים להארי"ז ז"ל פר' ואתחנן שדיבר שם מהער"ר וכו' וכתב באמצע דבריו ועתה רוב הדור מהם וכו', ומה נאמר ומה נדבר בדור השפל הזה".

(ויוא"מ ק"נ)

מי המה בדורנו מזרע עמלק?

"אבל יש גם בין לומדי תורה ברבים שהם עמלקים ממש וכו' ומהם סובלים הכלל ישראל כל הצרות מאותן התלמידי חכמים שהם מזרע עמלק והולכים יד ביד עם הכופרים ה' ישמרנו".

(חד"ת תשי"ז, עמ' תקלו)

ממי יש יותר להתרחק, מהרשעים או מהמתחברים להם?

"וביותר צריך האדם להתרחק מחברת הכשרים המתחברים עם הרשעים וכמ"ש החיד"א וכו' וביאר דהאי שכן רע פירושו שהוא שכן לרע, אבל הוא בעצמו נראה כצדיק במעשיו, ומאיש כזה חייבים להרחיק יותר ממי שהוא רשע בפרהסיא, כי ממעשה הרשע לא יבואו ללמוד לפי שהוא גלוי ומפורסם ברשעו ודי באזהרה שלא להתחבר עמו, אבל מי שהוא נראה כצדיק למדים ממעשיו, וכו' עכ"ל וצריך האדם להרחיק מלהתחבר עם הכשרים המתחברים עם הרשעים אפילו כשהתחברות היא בדברים שנראה לעין שאין בהם נדנוד עבירה".

(ד"ר משפטים קי"ח)

מה חמור יותר, מחלוקת במקום האסור או שתיקה במקום שהמחלוקת מחויבת?

ובס' חרדים וכו' והרי שהחמיר יותר במי שאינו מחזיק במחלוקת על המתייצבים על דרך לא טוב ממי שהוא מחזיק במחלוקת במקום שאין צורך.

(ויא"מ עמוד רנ"ג)

מי המה העושים מעשה בלעם?

ולא כמו שעושים אלו המחניפים, המביאים מימרות אשר ערבות לאוזן שומעת ומעלימין האמת, וכן עשה בלעם הרשע בזמנו, וכך עושים הרשעים הללו בזמנינו, והצרה היא שישנם ביניהם כאלו ההולכים מלבושים כמלבושי יהודים כשרים.

(שם)

מי הם המעוררים דינים על עם ישראל?

ומזה יש ללמוד עד היכן הדברים מגיעים בענין לימוד זכות על רשעים מינים ואפיקורסים, דבזה מעוררים ח"ו דינים על ישראל למעלה, ומלמדין חובה על הכלל ישראל, דכשאינן דין למטה יש ח"ו דין למעלה.

(חידו"ת, ואתחנן, דף צ"ה)

האם מידת השלום ראויה בכל מקום?

וז"פ אח נפשע מקרית עוז, שנעשה אח במקום שראוי להתרחק, שהתחבר עצמו עם דתן ואבירם ופשע בתורה שלא הקדים חצי הראשון של הפסוק ה' עוז לעמו יתן רק סיפא דקרא ה' יברך את עמו בשלום ולא הקדים לראות שלא יהי' בשלום זה התנגדות לתורה, ופשע עי"ז בתורה במה שנעשה אח לדתן ואבירם.

(חידו"ת, קרח, דף ר"ט)

האם אפשר לסמוך על פסקי הלכה (בשאר ענינים) של גדוליהם?

"ומובן שמה שכתבתי לשאול את חכמי ירושלם, אין כוונתי ח"ו לשאול לאותן שיש להם אפילו קצת נטי' למלכות המינוח ר"ל, שזה מסמא את העינים שלא להכיר את האמת בשום ענין שבעולם".

(שו"ת ד"י ח"ב תס"ג)

"וחזינן בזה שאף באדם גדול אם רק בדבר אחד עושה שלא כתורה ויש חששא דלא ליגרר אבתרי' בזה גדרו גדר שלא להסכים לדבריו בשום ענין אף בשאר ענינים שאינם נוגעים לזה כלל, וגם להתיר שלא כדין ולא סגי להו במה שיחלקו עליו בזה שעושה שלא כתורה ותו לא מיד, כי אם יסכימו לדבריו אף באיזה ענין אחר, זה גורם שיגררו אחריו אף במה שעושה שלא כתורה ולא יועיל מה שיחלקו עליו בזה שעושה שלא כדין בלבד".

(ויו"א"מ שס"ה)

ממי מותר ללמוד תורה?

ואמרו חכז"ל אם הרב דומה למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיהו, ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו, ונראה הכוונה כי בוודאי הראשונים המה כמלאכים שע"כ אף שבעצם מצב כל דורינו רחוק בתכלית הריחוק ממצב הראשונים זלה"ה מכל מקום כיון שדבריו כדברי הראשונים זלה"ה עכ"פ יש לו בלימוד ההוא דמיון לדברי הראשונים כמלאכים, דהוי בלימוד הזה עכ"פ דומה למלאך ה' צבאות, ולכן תורה יבקשו מפיהו, ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו, שלא ליפול בהשפעות החדשים שמקרוב באו לא שערם אבותיהם.

(ויו"א"מ עמ' קס"ד, מ"א ס' ק"ע)

האם ביטול המדינה אי אפשר להיות כי אם ע"י משיח?

"גם הבאתי דברי הש"ס סנהדרין דף צ"ח. אין בן דוד בא עד שתכלה מלכות הזלה מישראל, ופרש"י ז"ל שלא תהא להם שום שלטנות לישראל, אפי' שלטנות קלה ודלה. הרי מבואר שקודם ביאת המשיח תכלה אותה מלכות הזלה, שאי אפשר ביאתו באופן אחר, והיא המעכבת את הגאולה".

(ויו"א"מ ח')

"אבער אין דעם קען גארנישט מסופק זיין ווער ס'גלייבט אז ס'איז דא א באשעפער, אז פאר ביאת המשיח מוז דאס בטל ומבוטל ווערן כעפרא דארעא די גאנצע מלוכה" [אבל בזה לא יוכל להסתפק מי שמאמין שיש בורא שקודם ביאת המשיח מחויב להיבטל כעפרא דארעא כל המלוכה הזו].

(קונס' דברות קודש שלח ע' פ"ט)

"אבער דאס איז קיין שום ספק נישט ביאת המשיח וועט נישט זיין ביז ס'וועט נישט זיין א שריד ופליט פון דער מלוכה, דאס מוז בטל ומבוטל ווערן א איד וואס גלייבט אין באשעפער קען אין דעם נישט מסופק זיין דאס זאל זיין אנדערשט" [אבל זה אינו שום ספק שביאת המשיח לא יהי' עד שלא ישאר שריד ופליט למלוכה זו, זה חייב להיות בטל ומבוטל, יהודי המאמין בבורא עולם לא יכול להיות מסופק שזה יהי' אחרת].

(שם ע' נ"ג)

האם יתכן שמה שבנו הציונים ישאר בעת ביאת המשיח?

"דהנה ברור הדבר בלי שום צד ספק דכל אלה הבנינים שבנו המינים והאפיקורסים בארצנו הקדושה ישרפו ויחרבו ע"י מלך המשיח ולא ישאר מהם שריד ופליט ק"ו מס"ת שכתבה מין שצריך לשורפו עם האזכרות שבו".

(עה"ג קל"ג)

"וודאי שורה רוח הטומאה על כל אותן הבנינים וכולן עתידים ליחרב בק"ו מס"ת שכתבה מין וכו' ק"ו לכל אותן הבנינים שהם בונים לחזק בה את ידם בהעברה על שבועות הקב"ה במינות ואפיקורסות, וודאי שבעת ביאת המשיח ב"ב כולם יחרבו ויאבדו כלה ואבד שלא ישאר שום זכר למו".

(חד"ת בחקותי ע' שי"ט)

"וכמו שההוא בדור הזה בעוה"ר שקמו מינים ואפיקורסים וכו' ובונים להם בנינים בא"י, אמר הפסוק עוה"פ והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה, שכל אותם הבנינים שנבנו ע"י מינות וכפירה כולם יחרבו כלה ואבד בעת ביאת המשיח ולא ישאר להם שום זכר בעולם וכו' וודאי ישאר הארץ שממה מכל בנינים ההם וכולם יחרבו".

(שם ע' ש"כ)

כיצד יש לחשוב על אותם החושבים במנוחה שיהי' שלום?

"וחיל ורעדה יאחזון את כל המאמין בתוה"ק ובקדושת הארץ על מה שעושין ככה במקום הקודש, ובשום אופן אי אפשר ליתן מרגוע לרוחו בזה, זולת אם ח"ו הוא כופר בתוה"ק ובדברי נביאים המתנבאים ככה".

(ויוא"מ קמ"ג)

מה דין הדירה במדינתם?

"והנה אחריות וחשש גדול עפ"י הלכה לדור תחת מלכות המינות מכמה טעמים וכו' מלבד שיש שם מלכות המינות המכוונת להעביר על הדת וכו' אבל גם עצם הדירה תחת ממשלתם ורשותם של מלכות של מינות ר"ל הוא ענין כבד המכאיב לב כל ירא וחרד לדבר ה".

(ויוא"מ ח"ב סי' קנ"ג)

ומה כבר יכול להיות כשדירים שם?

"והדירים שם קשה להם מאוד ליהזר בזה כמובן והנסיגות עצומים, גם הרבה הזדמנות נזדמן לכל אחד ואחד יען שנצרך לטובתם וכו' וקשה לעמוד בענינים אשר כמעט בכל יום ולפעמים בכל רגע יש ספיקות של יהרג ואל יעבור".

(שם)

וכי אין למי לשאול בזה?

"ומי הוא המורה דרך בדורינו בספיקות חמורות כאלו, כי בכל חשש של חיזוק למינות או מודו להו הוא בספק של יהרג ואל יעבור ק"ו מע"ז".

(שם)

איך יש להתחשב עם פסקים של הדירים במדינתם בעניני ציונות?

"והנה הדירים בארץ ישראל כודאי שאין לצרפם לדון בענין שנוגע להמלוכה וכו'".

(ויוא"מ קט"ד)

כיצד צריכים אנו להביט על האגודה?

"וכעת יש לה כבר לציונות רבנים משלהם, אדמורי"ם משלהם גדולי התורה משלהם ואף צדיקים משלהם". (דברות קודש תשי"ח)
 "ואין לשער כמה נפשות כשרים שניצודו ברשת המינות והכפירה ר"ל ע"י שנשתתפו גם שומרי הדת באותו הכנופי של מינים ר"ל".

"וע"י שהצטרפו עמם גם כתות שאומרים שמטרת וכוונת התחברותם אליהם הוא בכדי לתקן ולהביא בתוך המינים גם דרך התורה, זה הי' הסרסרות להמשיך מבני ישראל הכשרים לספחם אל הרעיון הטמא הזה של הקמת המדינה בחשבם שיש שם גם מתקנים ופועלים בשביל התורה, ושוב אח"כ נופלים ברשת המינות לגמרי ע"י הגשר של הדתיים הנספחים אל הציונים". (ויוא"מ ז')
 ואף בתוך המפלגה הנקרא אגודה יש בתוכה כמה כתות ידועות שונות אבל הכל הולך למקום אחד שמביא לידי ציונות, ומשם בארה באר מים רעים ומרים של מינות ואפיקורסות נוראה ר"ל.

מי הם המסיתים ומדיחים בזמנינו הגרועים מכל הכתות הרעות שמעולם?

"ועכשיו בעקבא דמשיחא טרם הבירור האחרון התגבר הסט"א בכח המסיתים והמדיחים של אלה הדתיים הנגררים אחר הציונים יותר ממה שהתגבר בכל המסיתים והמדיחים שבכל משך הדורות שהיו מיום שנברא העולם עד עתה, וכל חלקלקות לשונו של הנחש הקדמוני שהי' אצל אדה"ר וכן כל חלקלקות לשונם של כל המסיתים ומדיחים שהיו בכל הדורות בלבושים שונים, כולם לא הגיעו כלל לאותה המידה של חלקלקות לשונם של המסיתים והמדיחים שבזמנינו באופנים שונים ומשונים לירד לחדרי בטנו של כל אחד ואחד מישראל כי כן הוא טרם ביטול הסט"א מישראל".

"וכתות הציונים האלה עם כל המפלגות שלהם גרועים הרבה יותר מכל הכתות שהיו בדורות שלפנינו באלפים ורבבות דרגות". (ויוא"מ קע"ה)

האמנם אין חשיבות לה"גדולי תורה" שבתוכם?

"והנה מובן מאליו דמה שדרשינן את לרבות ת"ח, הוא דוקא ת"ח כזה שהוא דבוק רק בתוה"ק ואין לו שום שייכות לאותם הדרכים שהם נגד התוה"ק שהוא ע"ז ומרוחק מהם כמטחוי קשת ואינו פוסח על שתי הסעיפים וכו' משא"כ ת"ח שהוא פוסח על שתי הסעיפים שהוא לומד תורה ועובד את השי"ת וגם את הע"ז, פשיטא שא"א כלל לדמות אותו להקב"ה מכח דרש הזה את ה"א תירא לרבות ת"ח וכו' ומובן מאליו שאצ"ל אם הוא נתפס למינות שהוא יותר גרוע מע"ז ואם הוא משרש המינות או שמחזיק ידי המינים וכדו' וודאי שאין שום הו"א בעולם לדמות אותו להקב"ה".

(חד"ת תשי"ז קט"ד)

האם שייך מדקדק במצוות שאינו בכלל ישראל?

"לא יאומן כי יסופר שימצאו כהנים יהודים שומרי תורה ומצוות מדקדקים בקלה כבחמורה והם מלאים מינות ה' ישמרנו. והמתבונן היטב ב"ג עיקרים שמנה הרמב"ם ז"ל יראה ויווכח כי עפ"י דין מוצאים הם מכלל ישראל". (חד"ת ודרשות מא"י קכ"א)

מה האיסור לכבד גדולי האגודה?

"והכשרים שבהם (שבאגודה) מסוכנים יותר להעולם כי כן דרך הס"א מעולם לתפוס איזה כשרים בדרכם לסמות עיני העולם להיות נמשכין אחריהם תמימי דרך".
 "כי הפרסום היא שהאגודה כל מעשיהם הם ע"פ מועצת גדולי התורה, והרבנים והאדמו"רים וראשי ישיבות מכשירים מעשי כולם". (שו"ת ד"י ח"ב תקכ"ג)

איך צריך להביט על הפרסום של בעלי תשובה המתרבים?

"אין הדעת סובלתן, כי איך יקרא לזה בגדר תשובה אם עדיין ראשו ורובו מלא מפה אל פה בדיעות המינות והציונות ומשתתף ומתחבר אליהם, ואין כ"ז אלא דברי שחוק והיתול וסמיות עינים ומדרכי הסתת היצר". (ענה"ג ק"ז)

איך עלינו לפרסם התנגדותנו לרעיון הציונות ולמדינתם?

"ועלינו לגלות דעתנו בפרסום ובגלוי, כי כל יהודי הרד עם א-ל ומאמין בהבוי"ת אינו חפץ בממשלתם ובמדינתם, ועצם קיומם מתנגדת לתורתנו הקדושה ומרידה במלכות שמים".
 "ובאמת אילו ה' באפשרי אף במסי"נ ממש להודיע לאומות העולם כי רשעים הללו אינם באי כוחו של כלל ישראל, ויהודים שומרי תורה ומצוות אין להם שום שייכות עמהם, היה דבר זה מן המצוות הגדולות ביותר, והי' צריך לעשות כן במסנ"פ". (ד"י נשא, קכ"ח)

מי הם הלוחמים נגד הכרזות אלו?

"ואם כבר נמצא אחד האומר זאת בפומבי הרי המנהיגים החרדים לוחמים כנגדו ומחפים עליהם בתירוצים שונים". (שם)

האם כשהשלטון הוא בידי גויים הרי זה "שמחה"?

"שמוכן גם בפשטות מה שאמר מזמור וגו' אלקים באו גוים בנחלתך שעי"ז שבאו גוים בנחלת ה' ולא היה הגזירה שיבואו הפורקי עול מישאל גם ע"ז יש לזמר, כי אם המה המושלים גרוע הרבה יותר ר"ל". (ענה"ג קנ"ה)

והלא ישנם הרבה מנהיגים שאינם סוברים הדבר לחמור כ"כ?

"הנה כל המנהיגים עיניהם אל הדור והשפעתם כי צריכים לאותו דבר החזקת טובה והשפעה מהם ומהמונם באופנים שונים, ואין ספק שמשפיעים עליהם בדיעות כוזבות".

(ע"ה ג קע"ז)

"אשר בעוה"ר כל המנהיגים נתפסו ברשת זו, ואיני מדבר מרובם מהם אשר בעצם בפנימיות לבבם כבר נתפסו לציונות, אלא אף המועטים שאינם כן בעצם הענין אבל יראים מהשפעת העולם".

(ע"ה ג קע"ז)

האם מותר לעשות איזה פעולה בלא שאילת פי גדול?

"וראה בזה פנחס ברוח קדשו שהוא ענין של דורות עולם ע"כ עשה מעשה שיהי' הוראה לדורות לדעת שכל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב, ורק בשביל כך עשה פנחס המעשה ההיא ולא המתין ליטול רשות ממשה, כי להורות לדורות עשה כן".

(ע"ה ג קע"ו)

"ומעתה אין לפנינו אלא עצה זו שראה פנחס כל מקום שיש חילול ה' אין חולקין כבוד לרב. ולפי פשטות הענין נאמרה מימרא זו אף לנגד מרע"ה ומכש"כ נגד אחרים יהי' מי שיהי'".

(שם קע"ח)

איך שייך לדעת את הדרך הישרה אם אין לנו מנהיגים?

"ולא כן בדורות אחרונים שאין הנהגה כלל ורק איש הישר בעיניו יעשה שהיא כתובה בספר הישר בתוה"ק ששם צריכין לחפש האמת ואם רוצין באמת אז עוזר הקב"ה שיגיע אל האמת".

(תד"ת אחרי קכ"ד)

"ובאמת יש לכל יהודי אמיתי דעת תורה, רק אם אין מי שישפיע עליו אז יש לירא שלא ישפע מהדור, וע"כ מבקשין אז כשאין מלך בישראל עכ"פ שיהי' איש הישר "בעיניו" זה יעשה שלא יהי' נשפע מהדור רק כמו דעת עצמו שהוא דעת תורה יעשה".

(תד"ת קרח ר"ג)

א"כ היאך נידע כיצד צריך לנהוג?

"דהנה יש שני דרכים ללמוד ממנו עבדות ה' ב"ה, א' ללמוד מצדיקים אמיתיים לעשות כמעשיהם, ודרך הב' ללמוד מן הרשעים לעשות היפוך מעשיהם, ודרך זה בטוח הוא יותר כי בצדיקים אפשר שיבא להם לפעמים איזו טעות כי היצה"ר לוחם עמהם תמיד בכל כוחו ואפשר שיבואו לקצת טעות לפעמים, אבל אצל הרשעים אין שייך זאת כי אצלם כל כוחות הטומאה מסייעים ובודאי שמכוונים אל תכליתם ואין באין בה לידי טעות, וע"כ זה בטוח וברור שכל מה שהרשעים עושים צריך לעשות ההיפוך".

(תד"ת נח ל"ב)

איך יש להביט על המעוררים הרבים בכל הענינים הצריכים חיזוק [ומתעלמים מעניני הציונות]?

"ואם עומדין להוכיח את העם קודש ומפרצה זאת אין מזכירין לא די שאינו מתקן רק מקלקל כ"א אין מזכירין ההירוס הגדול והפירצה הגדולה א"כ יאמרו מדשתקי רבנן ש"מ דניחא להו ואין לך פירצה יותר גדולה מזה".

(תד"ת במדבר מ"ב)

מה רע באלו הרוצים להשאיר נייטרל ואינם חפצים להתערב בפאליטיק?

"ואיש כזה שמונע עצמו מלקלל המינים, הוא עצמו הוא מין מפני שהוא דבר המביא למינות אם מונע עצמו מלקלל אותם".

(חד"ת תשי"ז צ"ב)

"דישנם צדיקים שמקיימין כל התורה והמצוות אבל אינם מוכיחים לאחרים, ואע"פ שגם זו ממצוות התורה הוכח תוכיח אבל מצד רכות לבכם ומזגם הטוב אינם רואים חוב הרשעים ומהפכים בזכותם, ואלו קורא הכתוב עוזבי תורה, שגורמים במעשיהם לעזיבת דרכי התורה דמדשתקי רבנן ש"מ דניחא להו".

(ע"ה ג קי"ח)

מה המה אותם המספרים שהש"י עושה להם ניסים?

"ובפשיטא דמי שחושב אפי' במחשבה גרידא שקיומה של מלכות המינות הזאת היא לרצון לפני הקב"ה, ושהוא עושה להם נסים להחזיקם בשלטונם וכו' ה"ז מין גרוע הרבה יותר מעובד ע"ז".

(ע"ה ג ע' כ"ט)

"ואין שום ספק שהוא ממש כמו מי שלוקח ע"ז בביהמ"ד ומשתחזה אליו, וכמו שאין שייך בו פלפול וספק כ"כ זה ברור בלי שום פקפוק כל דהוא וכו' אבל בעו"ה דרך התורה והאמת הוא בשפלות גדול מאד ואנו צריכין לידע שלא לזוז מדרך הזה אפי' זיז כל שהוא ואפי' יהי' עד כ"כ שלא ישאר מנין א' שהולכין בזה הדרך ג"כ אסור לזוז מדרך האמת, אבל ב"ה וכו' אבל אם הי' ח"ו מעמד כזה אז אני יכול לומר שהייתי מתפלל יותר ביחידות ולא לצרף אנשים כאלו למנין".

(חד"ת תשי"ז רפ"ה)

מהו דרך התורה בהנהגת הגלות?

ואם מקבלים עול גלויות עד עת קץ כמו שאנו מושבעים מהתורה"ק שלא ידחקו את הקץ הקב"ה עושה נס להציל שם אחת בין כמה זאבים כמ"ש חז"ל גדול כח הרועה שמצילן.

ולשון הספורנו בפ' וישלח עה"כ וירץ עשו לקראתו, וז"ל: "נהפך לבו כמו רגע בהכנעותיו של יעקב, הן לו עשו כן בריוני בית שני לא הי' חרב בית מקדשנו כמו שהעיד ר' יוחנן ב"ז באומרו בריוני דבן לא שבקינן" עכ"ל.

הנה אף שהי' טיטוס רשע עריץ ושונא ישראל בתכלית השנאה אעפ"כ אילו היו שומעים לקול תורה"ק שאמר ריב"ז היו ניצולין ולא הי' מזיק לשום ישראל, וכן הי' בזמן בית ראשון אצל נבוכדנצר כמו שהעיד הכ' שאמר להם ירמי' הנביא, והי' מה שהי' ע"י הבריונים ואך מהנשארים תחת יד נבוכדנצר ותחת יד הרומים הרשעים, נבנה אח"כ עם ישראל ברוחניות ובגשמיות, ואמרו חז"ל (פסחים קיח:) פיזור עמים קרבות יחפצון מי גרם להם לישראל שיתפזרו בין אומות העולם קרבות שהיו חפצין בהם, ועי' מהרש"א שם דקאי על החורבנות, ר"ל שהכל גרם מה שרצו למלחמות ע"ש, וק"ו עכשיו בזמן הגלות שאנו מושבעים ועומדים ע"ז בשבועה חמורה של סכנה עצומה ונוראה ר"ל כנודע מדברי הש"ס כתובות.

(דברי יואל מכתב ס"ט)

האם התנגדות הערבים היא בגלל שנאת ישראל?

כי לא לחמו שם הערביים והממשלה נגד בני ישראל, והי' אפשרות שם לצאת ולבוא ולישב בשלום והשקט, ואך ע"י אלו שרוצים למלוך ולקח שם ממשלה שלא כדת של תורה, ועוברים על השבועה שהשיען הקב"ה שלא יעלו בחומה, בזה גורמים אף וחימה ודין גרמא שהשחיתו והתעיבו המקום פליטה ואין בכוחם להציל אלא אדרבה, והכ' צוות למה זה אתם עוברים את פי ה' והיא לא תצלח.

(דברי יואל מכתב ט"ח)

האם מותר לתמוך בממון את המתחברים לציונים?

רע ומר ר"ל הנותנים מעות למינים ואפיקורסים המטמאים את הארץ ויש לו חלק בעונות הנוראים של המטמאים את הארץ ר"ל, וכבר הבאתי במאמר ג' שבועות את דברי המד"ר פ' ויקרא שחמור יותר עונש המחזיקים את בעלי העבירות מעונש העושים העבירות בעצמם, וככה הוא בנותנים מעות להמתחברים עם המינים והמחזיקים אותם ר"ל.

(ויוא"מ ח"ב סי' ק"ב)

האם מותר לתמוך באלו ששינו בכל דהו מדרך המסורה?

שא"א שיהי' התחדשות והשתנות אפי' כל דהו מדרך שהורו לנו אבותינו הקדושים, הן בלימוד התורה והן בהחזקת התורה וכו', הקדים תנאי ויברכם ביום ההוא לאמר שיהי' על בחי' היום ההוא ובדרך אבותינו הקדושים וללא על דרך ורוח חדשה אשר לא שערם אבותינו, דאז התורה ח"ו סמא דמותא והמחזיק בידם מסייע לעוברי עבירה ונענש ר"ל כמותם.

(דבר"י, ויחי, תקנ"ב)

חינוך העצמאי מהו?

אמנם גם החינוך העצמאי מלבד שיש בו קלקולים עצומים ר"ל שאיני רוצה להאריך בהם כעת, וצריך קונט' מיוחד לברר זה, אבל זה גלוי לכל שלומדים הכל בכל המקומות רק בלשון הטמא עברית אף לימודי קודש חומש ורש"י וגמ' לומדין עברית בעברית, וכו' ובא"י שרובץ על הלשון איסור נורא כזה מטמאין אף הלימודי קודש בלשון הטמא, וכ"ז אינו אלא כדי למצוא חן בעיני המסיתים ומדיחים שמהם באה התמיכה, ובהרבה מקומות לומדים שם גם שאר לשונות עכו"ם, ועכ"פ רובץ על אותו החינוך הח"ח שעשו כל גדולי א"י.

(ויוא"מ עמ' שנ"א, מ"ב סי' קל"ז)

מה דינו של בית שיש בו זכר לדגל המינוח?

ובלתי שום ספק דבית שיש בו איזה זכר כלשהו מאותו דגל אסור להכנס בו, כי הוא מדור לכוחות הטומאה, שם הרגיעה לילית, בו משכן המינוח והאפיקורסות, ודגל המינוח מורה עליו, ה' ישמרנו מהם ומהמונם.

(ד"י במדבר עמוד ק"ב)

מה גרוע יותר, לשון העמים או לשון הציונים?

וא"כ אין צריך לומר במה שמערבין מינים ואפיקורסים בתוך לה"ק בשינוים שונים ומשונים שהוא בזוי ומשוקץ וטמא טמא יקראו לו והוא גרוע הרבה יותר באלפים ורכבות דרגות משאר לשונות העמים שעשאן הקב"ה ע"י מלאכי השרת כמבואר בפרקי דר"א.

(ויא"מ עמוד תכ"ח)

עד כמה חומרת הדיבור בשפתם הטמאה?

לפיכך איסור גמור הוא לדבר בשפת עברית כי בזה הרי הוא נמשך אחר מעשי המינות והאפיקורסים מהרסי ומחריבי הדת, והרי הוא מודה בכך במינות ובאפיקורסות ומודה בעודה זרה וכופר בכל התורה כולה, וזהו אמת וברור להלכה לאמתה של תורה.

(דברי יואל, יתרו, דף צ"ב)

מהו הגורם לעיכוב הגאולה?

וגם כי באמת אחר החבלי המשיח הנוראות שסבלו ישראל עכשיו בעו"ה, הגיע עת דודים והיינו זוכים לביאת משיח והיינו עולים עם כל ישראל ביחד בשמחה לארצינו, אבל בעו"ה עמלק הזדמן לחטוף מלכות המינות ר"ל ודין גרמא התעכבות הגאולה עד ישיקף ה' וירא בענינו ולחצינו.

(ויא"מ עמוד שנ"ח)

האם כל זאת אינה הפרזה על המידה?

"ובאמת מה אומר ומה אדבר אני מוכרח לומר שאפילו ביהודים שלנו ג"כ נתפסין הרבה ברשת זו וחושבים שדרך זה הוא הרבה יותר מדאי (איבערגעטריבען) וכו' אבל אני אומר האמת דאדרכא הרבה פעמים גם אני מניח קצת (אסאך מאל לאז איך אויך נאך) אבער איך זעה דאס בין איך נישט גערעכט, שאסור להניח אפילו משהו, וצריכין לעמוד בחוזק גדול".

(חד"ת יתרו ק"ע)

צאי לך בעקבי הציאן

עובדות והנהגות בקודש צדיק מה פעל
ממרן הגה"ק מסאטמאר זיע"א
למען שארית האמונה בימי החושך דעיקבתא דמשיחא

פרק א' - מלחמה לה' בעמלק הציוני

תנו"ר וכיריים יותץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם . טעם התגברות המחלה הידועה . בחרו מיתה מחיים . על דא קא בכינוא . חולשת מרן זי"ע . ומפני חטאינו גלינו לארצנו . הנהרגים על מזבח הכפירה . יום המר וההנהגר . קנאת סופרים בלוחמי מלחמת ה' . אם כן למה לי חיים . אתעסק עמהם? לקוברם אני רוצה! . נשיא ארה"ב התומך בציונים . הכנה לקראת יום הדין . לשון הרע וחנופה . ספאדיק על ראשו . גם פנחס לא שאל . החינוך לתשב"ר .

פרק ב' - ולמלשינים אל תהי תקוה

תפילת "ולמלשינים אל תהי תקוה" . עת לשמוח . תחנון ביום שמת רשע . כל אחד מחויב לקללו כשמוזכרו . אהבת אפיקורס או שנאת ישראל . כל באיה לא ישובון . כולם בבית מדרשי היו אבלים על חורבן המדינה חוץ מהשאפראנער רב .

פרק ג' - אמונה ולא שיטה

אצלי ברור המלחמה בציונות כמצאוות השי"ת . אין לי שיטה . פרק בחסידות סיוג! . הרבי אינו למעלה מהתורה"ק . חסיד כיצד .

פרק ד' - גלות

גולה או גאולה . הזהרו בגוי קטן . בגלות שרינן . בזכות נטרונא . אין כ"כ הרבה זכותים מיום קיום העולם למי שיבטל את מדינתם הטמאה . אני ירא ממאמר "אני מפקיר את בשרכם כצאות וכאילות השדה" .

פרק ה' - התבדלות

השתתפות האגודה . חומר פרסום דבר בשם רבני הציונים . על המלצה לקופה זרה . על תומכי חינוך העצמאי . איני רוצה לשמוע דברי כפירה . מחאה נגד כיבוד לציוני בעליה לתורה . התבדלות ממנהיגי האגודה . איני הולך! איני הולך! . פריסת שלום . הלוואי ולא היתה חתימתו משפיעה . כמה הצטער אותו צדיק . מאכלי תנובה .

פרק ו' - אגודה

הראשון שהסביר לי את גודל סכנת האגודה . עוד מעט וסקלוני . מי המה "מסורת אבותינו" שלהם? . מסורת עובדי עבודה זרה בידי האגודה . 'אגודה' ציונית . איטשע מאיר וכת דיל' הן הם רוצים מדינה . מי יותר גרוע ראש ממשלת הכופרים או ראש האגודה . צדקתם בנוגע לאגודת ישראל . היתכן? . הערצל ימ"ש מכוסה . האם אמרתם היום ולמלשינים? .

פרק ז' - מנהיגי שקר

בזמננו מחזיקים המנהיגים עם הבריונים . עובדי ע"ז נהיו לאבותינו ומנהיגינו . בעיקבתא דמשיחא ירד אשמן השמים לנביאי הבעל . המבחן על מנהיגי שקר . ה' גדולים' הורו למען השמדת יוסאלע . אפילו על פתחו של גיהנם . הללוהו ב'תוף ומחול' הללוהו ב'מינים' . על הנקראים חב"ד ומנהיגים . בגודל החורבן שנגרם לבית ישראל על ידי הרעביסטווע .

פרק ח' - ספרים שאינם מהוגנים

יותר טוב להדפיס הספרים בלי הסכמות . לחתוך ההגהות . הלוח טוקצינסקי על קיר בית מדרשו . על ההשתמשות בספרי מוסד קוק שר"י . הכנסת ספרי מוסד קוק שר"י באוצר הספרים . עכשיו אני יודע למה איני נותן הסכמות . הצייטונג 'דער איד' וכדו' יותר גרוע מהכת"ע של המשכילים והרפארמער .

פרק ט' - מגן דוד ודגל הכפירה

צורת מגן דוד מעל מצבה . מגן דוד על ספר תורה . המגן דוד והשתי וערב . לא להניח שם לרשעים . ציוניסטישע ליכט . שלא ישאר שם ישראל המזויף .

פרק י' - שפתם הטמאה

חמור מעבודה זרה . עבירות בעבירות . כך אומנותו של יצר הרע . 'בסדר' יש גם מרור . לא קיבל את סידור הקידושין . חמור מעבודה זרה . עבירות בעבירות .

פרק י"א - ארץ ישראל וחוף לארץ

בזמן שחוטאים בא"י נמשכת חתיכה מחו"ל על א"י . איני יודע אם אני באמת בא"י . אף אני איני רוצה להפסידה... . אין לומר "הבנויה" .

פרק י"ב - מלכות המינות

אין רצוני לבנות שם . דברים הבאים ממדינתם . חוק לעבודתם . ממכתב כ"ק אדמו"ר מבאבוב . מכ"ק הרה"ק ר' שמואל צבי מספינקא . אזא איד מאכט קידוש דארט שטיצט ער זיי . מקום סכנה . נסיעה למירון . ברור כשמש: "תל אביב תשרף קודם ביאת המשיח" . לא ישאר שריד ופליט .

הננו נותנים לפניכם היום ברכה, ליקוט מעט מזעיר מתולדות ספר מלחמות ה', וכבר ידוע דעת מרן זי"ע בהתנגדותו על הלמדים ממעשיות (שלא כהמטים עקלקלותם שבזאת השכיחו כל מלחמתו וד"ל) וכאשר האריך בויואל משה מאמר א' סי' קפ"ה ועל כן טרח להעלות על הכתב בדברים ברורים שלא יוכלו להשכיחו. אך כיון שמרובים הסיפורים בענינים שונים של תורה ועבודה ומעשים טובים, אמרנו למה יגרע העיקר שבעבורו מסר את נפשו, שבעוה"ר נשתכח יותר ויותר מהדור החדש, על כן נלקט קונטרס זה להיות למשיב נפש להחפצים ללכת בעקבי הצאן.

- פרק א' -

מלחמה לה' בעמלק הציוני

"כי אם נקח כל פרצות הדור והעצירות המרוצות הנעשות בכל העולם וישימו אותם צכף מאזנים אחת, ומדינה הציונית צכף מאזנים השני', תכריע את הכל שהוא השורש פורה ראש ולענה של אצי אצות הטומאה שצכל אצות הנזיקין שצכל העולם כולו, והן המה המטמאים את כל העולם כולו".
(ויז"מ הקדמה י"א)

תנו"ר וכיריים יותץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם

בשנת תרנ"ו לפ"ק נולד הרעיון הטמא, הרעיון הציוני, לייסד מדינה לאומית לעם ישראל, ולשחררו מכבלי הגלות בזרוע בשר, ולהחליף את מהותו של עם ישראל לעם ככל העמים רח"ל.

מרן זי"ע מצא רמז בפסוק בפרשת שמיני: "תנור וכיריים יותץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם", דאותיות "תנור" הם שנת "תרנ"ו אשר בה נולד הרעיון הציוני, ואש המינות הבוער כתנור שנולד בשנת תרנ"ו, טמאים הם וטמאים יהיו לכם ומטמא במגע ובמשא ודינו בנתיצה.

שעם התגברות המחלה הידועה

אמר מרן: "בשחרית ימי אמרתי ע"ד הגה"ק רבי מענדאלע רימענאווער זי"ע - שאמר שעם כל "מאדע" חדשה בא רח"ל מחלה חדשה שעם הקליפה של ציונות התגברה המחלה הידועה רח"ל. כי מובא בשערי תשובה לרבינו יונה ז"ל, שעוון זה (של התחברות לרשעים) מכלה מנפש ועד בשר, וכן חולי זו מכלה וכו' ה' ישמרנו.

(מהרה"ח ר' מאיר ליפשיץ הי"ו)

נחרו מיתה מחיים

מרן זי"ע אמר פעם בס"ג, די פריערדיגע צדיקים וואלטן עס ווען נישט אויסגעהאלטן, איך ווייס א צדיק וואס איז געווען קרוב לדורינו, און ער האט ווען געקענט זיין בדורינו, נאר ער האט זיך געבעטן דעם טויט ווייל ער וויל נישט זיין מיט די ציוניסטן אין איין דור, ע"כ. ביום א' בבוקר נגשתי אל מרן ושאלתי אותו על מי התכוין אתמול בס"ג, אמר לי מרן וכי אינך יודע, פון דיין זיידן איך האב עס געהערט על הרה"ק מציעשינאווא.

(מפי המשב"ק הרה"צ ר' משה דוד וויינבערגער מפאיע)

על דא קא בנינא

סיפר מרן זי"ע שאחר פטירת מרן הקדוש משינאווא זי"ע בעת שבניו הקדושים התאבלו עליו מרה וישבו שבעה בביתו פתאום ביום הששי של ימי האבילות פרץ הרב מציעשינוב בבכי גדול והוריד כנחל דמעה. ואחיו הק' שאלוהו על סיבת בכייתו כעת ביום ו', הרי אמרו חכז"ל שלשה לבכי ושבעה להספד.

השיבם הרה"ק מציעשינוב, אינני בוכה על העדר אבינו הקדוש שנסתלק לבית עולמו, רק סיבת בכייתי הוא בעבור כת הרשעה של הציונות שהתחילה להתפשט בקרב ישראל ומי יקום לנו עם מרעים ומי יתיצב עם פועלי און, שנשארנו יתומים בלי אב, ומי יערוך מלחמות ה' ללחום נגד הכופרים הללו, ועל דא וודאי קבכינא.

(משכנות הרועים)

חולשת מרן זי"ע

באותם ימים בשנת תש"ה תיכף עם בואו תקפה חולשה גדולה את רבינו, תלאות ומאורעות המלחמה וצרות עם ישראל שהיו על לבו נתנו בו את אותותיהם וכמעט שהכריעוהו, עד שנפל למשכב וכפסע היה בינו לבין המות, גם בעצם ימי חוליו התגבר רבינו בכוחות עילאיים על מכאוביו והמשיך הלאה בעבודת הקודש ובכל פעולותיו הכבירות, לאחר שקם מעט ממחלתו תלה רבינו את חוליו עקב כך שלא נלחם מספיק כנגד כל כתות הציונים, ואז התגבר כארי ויצא למלחמה, וכפי שסיפר הרה"ח ר' יצחק שיינבערגער זצ"ל (בקונטרס 'למען תספרו לדור אחרון') בזה"ל:

"זוכרני כאשר הגה"ק בא שבור ורצוץ אחרי המלחמה והחורבן יהדות החרדית בחו"ל לאה"ק, הזהירוהו מאנ"ש שלא יצא בקול חוצב

להבות אש - כדרכו - נגד הציננים כי חלילה סכנה יש בדבר (כי אז היו שולטים ברחוב קבוצות הסתר השונים), ועל כן כאשר בשבת בראשית דרש את דרשתו הראשונה בביהמ"ד ר החסידים בתי אונגארין נגע רק במקצת בענינים אלו ובעיקר דרש בעניני חיזוק בעניני יהדות אחרים, ומיד אחר זה ממש חלה ונפל למשכב משך כל ימות החורף ההוא מסיבת "כבישת נבואתו", עד אשר שבת שבת אחת בביהמ"ד ר "קהל יראים חסידים" (שהיה מלפנים בית מדרשו של הר' עמרם זצ"ל) ויצא בדרשתו בלהבת אש גם בענינים אלו".

ומפני חטאינו גלינו לארצנו

ס יפר רמ"ע הי"ו את אשר שמע בקול ה' בכח מפי רבינו בדרשת "כל נדרי" (בשנת תש"ו) שזעק בקול מר כנגד כת הציננים ורעיונם הטמא לייסד מדינה לישראל שהיא מרידה במלכות שמים, ובתוך דבריו ביום הקדוש אמר רבינו בכאב כי הננו אומרים בתפלת היום "ומפני חטאינו גלינו מארצנו", אך כהיום נוכל לומר להיפך "ומפני חטאינו גלינו לארצנו", כעת כאשר הציננים עומדים להקים את מדינתם הטמאה בא"י, ובחטאינו הגענו לארצנו היכן ששורר מבול של כפירה ומינות רח"ל.

הנהרגים על מזבח הכפירה

ס יפר הרה"ח ר' שלום אייזיקאוויטש שליט"א מתלמידי רבינו בארה"ק בשנת תש"ו: פעם אחת הגיע רבינו לישיבתו בין מנחה למעריב ללמוד עם תלמידיו, והרוחות ברחוב סערו אז אודות פעולותיהם הנלוזות של בריוני האצ"ל, רבינו התמלא בכעס וחמה וצעק כי כל מעשיהם הם מרידה באומות ועליה בחומה, באותו זמן נוכח בישיבה איש אחד שבנו נתפס בין הכנופיות הללו, והלה התפאר במסירות נפשם של אותם הבחורים שמוסרים את נפשם למות, כשסיפרו תלמידי רבינו את דבריו לרבינו פרץ בזעקה "וכי מעביר בנו למולך הינה מסירות נפש קטנה?... ", והשמיע זאת בשאגה נוקבת עד שכל הנוכחים התמלאו בחרדה.

יום המר והנמחר

ב יום הקמת והכרזת מדינתם ה' אייר תש"ח הצטער עצמו מרן זי"ע עד למאוד והלך בחדרו הלך ושוב מלמעלה למטה בצער גדול, ואמרה לו הרבנית הצדקנית ע"ה שאין ברצונה לומר לו האיך נראה צורתו היום, ענה לה מרן זי"ע במר לבו הטהור יודע אני כי הנני נראה כמי שמשתגע בדעתו, אך האמת לאמיתו שכל מי שאינו נראה היום כן מרוב צער ויגון הרי הוא אפיקורס. (מבאר רבוותינו עקב תשס"א)

קנאת סופרים בלוחמי מלחמת ה'

ב התחלת ימי התייסדות המדינה שמע רבינו זי"ע שהגה"צ הלוחם הגדול רבי עמרם קנאה בלויא זצ"ל יצא לרחובות וחוצות קרי' בלבוש שק ואבל קודר, נתרשג מאוד והכרת פניו ענתה בו שהוא מקנא אותן קנאת סופרים על פעלו, וסח ואמר אני איני יכול לילך בדרכים כאלו, אני צריך לעשות באופן אחרת, אבל לחזק אותו אני רוצה, (בל"ק איך וויל אים מחזק זיין) ובכן תמוך אתמוך בו. (שבחי מהר"י ט"ב)

אם בן למה לי חיים

ס יפר הה"ח ר"ש בראווער ע"ה (לפני הרבה שנים, בבית ידידנו רמ"ב הי"ו, בעת מסיבה של כעשרים אברכים קרובים לדעה) שבימים הראשונים אחרי "הכרזת המדינה" כסלו תש"ח, סגר כ"ק מרן ז"ל מסאטמאר א"ע בתוך חדרו, ולא רצה לראות פני איש, מרוב עגמ"נ והרגשת החורבן של כלל ישראל, עד שאחרי כמה ימים הגיע לו גליון "החומה" והמאמר הראשי הי' "טפלו עלי שקר זדים אני בכל לב אצור פקודיך". ופתח כ"ק מרן את הדלת ואמר: "אויב דארטן אויפן פלאץ איז דא אזעלכע יודן איז כדאי צו לעבן", ע"כ. (מזקנים אתבונן)

אתעסק עמהם? לקונרם אני רוצה!

פ עם כשהכינו מחאה נגד הציונים ורדיפת הדת, נגד הקאנסולאט הציוני, נכנסו כמה מן העוסקים אל מרן זי"ע שיש איזה אופן של 'באהאנדלען' אצלם (דהיינו לשבת איתם ולהשפיע עליהם) לבטל הרדיפות הדת וכבר לא יצטרכו לצאת להמחאה, אבל מרן לא הסכים כלל וכלל וכה אמר בזה"ל "האנדלען וויל איך מיט זיי"?! (בתמיה) באגראבן וויל איך זיי!.

(מפי הרה"ח ר' שמשון גאלדשטיין)

נשיא ארה"ב התומך בציונים

ב מלחמתם בשנת תשל"ד הנקרא אצלם מלחמת יו"פ, כאב מרן זי"ע מאוד על נשיא ארה"ב שתמך בהציונים בעת מפלתם (ושלח להם געווער) ואמר כמה פעמים "ניקסאן" "ניקסאן" כשמו כן הוא א "ניקס" איז ער, ווען נישט ער וואלט מען שוין לאנג געהאלטן דערנאך דעם ביטול המדינה.

ובכל אותה תקופה בכל פעם ששמע שאחד אומר איזה דבר טוב על הנשיא הזה, היה כועס שאומרים זאת מחמת שנתפסים לציונות, וגם כשניסו להתנצל שלא כווננו לזאת, לא קיבל.

בערש"ק פר' החודש, בסעודת טועמיה, אמרו לו בשם ספר אוהב ישראל שבחודש ניסן אפשר להשפיל שרים, ענה בתוקף דער ניקסאן וועל איך קיינמאל נישט מוחל זיין, ווען נישט איהם וואלט מען שוין לאנג געהאלטן דערנאך מיט די מדינה.

במנחה ערש"ק הזאת בכה נוראות בתפלת ולמלשינים, ואחר שבועות נתפס הנשיא שעבר על דברים חמורים בחוקיהם, והעבירוהו.

(מפי ה'הויז בחור ר' משה שווארטץ)

הכנה לקראת יום הדין

ו וזכרנו מעשה שהיה בענין הכרזת התנגדות למדינתם ומרן זי"ע היה בבריאותו, ועשו מחאה בעשרת ימי תשובה, היה חלק מהציבור שטענו שאין הזמן הראוי לכך בעשרת ימי תשובה, שמעורר קטרוג על יהודים, ענה מרן ז"ל שאדרבה, זאת היא הצלתינו, בזאת נוכל לעמוד לקראת יום הדין, כשנוכל לומר שמחינו נגד המינים, נגד מדינתם.

(מדרשת אב"ד מאנטעווידעא, ה' אייר תשנ"ז)

לשון הרע וחנופה

פעם תחת אחד השיחים עם רבינו זי"ע הזכרתי לפניו מה שכתב החפץ חיים ז"ל בענין גודל חומר עון לשון הרע שהוא בי"ז לאוין וכו', אמר לי רבינו, זה אכן עון חמור מאוד, אבל הלא חנופה וגאווה זה הוא גרוע הרבה יותר, ומי הוא שניצול מזה בזמנינו בעוה"ר. (שבחי מהר"י ט"ב)

ספאדיק על ראשו

רבינו הקדוש מסאטמאר זי"ע בעל ויואל משה, סיפר פ"א בין מנחה למערב, שבוארשא הי' "קולטור זאל" והיה שם בה"זאל" אבן אחת צורה של הטמא הידוע ימ"ש. ופ"א עשו שם המזרחי אסיפה, ולא הי' נאה להם ("עס האט זיי נישט געפאסט") שיהי' שם צורה הנ"ל בלי כיסוי על ראשו, ע"כ שמו על ראשו יארמולקע. ואמר אז הרה"ק מהר"ד מבעלז זי"ע: עס וועט נאך קומען א צייט אז מען וועט ארויפלייגען דערויף א ספאדיק.

(משכנות הרועים)

גם פנחס לא שאל

רלילה... הלכו 3 בחורים צעירים משיבת סאטמאר, ובצבע טוב השאירו על כותלי טומאתם בית מינות שם, צורת השתי וערב הנאצי, (סוואסטיקעס), ובאו "גדולי החכמים" וספרו לפני מרן זי"ע שהפאליס תפשו בחורים (וכבר היו בחוץ), ושהמחוצפים עשו על דעת עצמם בלי "ההנהלה", אחרי שהיינו כ"כ "מענטשליך" כמו כל ה"מענטשן", זיי האבן קיינעם נישט געפרעגט, והשיב להם מרן ז"ל, בלשון קדשו - פנחס האט אויך קיינעם נישט געפרעגט! ובזה סתם את פיהם והלכו משם חפויי ראש.

(כרמי שלי)

החינוך לתשנ"ד

שמעתי מפי רי"ר אחיו של רי"ר מברוקלין - כשהי' בחור צעיר היתה משפחתו ובית אביו גרים בסאטמאר בעת היות שם מרן זי"ע מרא דאתרא, וזקיניו של רי"ר הנ"ל הי' דיין שם, והי' שם למרן זצ"ל איש אחד חריף ועסקן אשר הי' חוקר בעקיפין מכל הנעשה בעיר בפקודת מרן זצ"ל, ומגלה לו. והנה באותו זמן בא א' מצעירי הציונים בדמות בחור ישיבה, ויסד בסתר בית ועד והתחיל לפתות אחד אחד מבחורי הישיבה ונתן להם ספרי ציונות בסוד גדול, והיו מתאספים בכל שבת אחה"צ, וכבר היו כשש בחורים אדוקים לרעיון הציוני, ונטפלו גם לר"י הנ"ל והוא הי' צעיר ולא ידע כלום, וספרו לו שנוסעים לא"י לבנות הארץ, ונתנו לו ספר הנכתב בעברית ולא ידע להבחין וחשב שהוא מספרי קודש, מפני שנכתב בלה"ק, וגם שבתחילתו הי' תמונה של הערצל ימ"ש עם זקן, חשב שהוא יהודי עם זקן, אך מכיון שהזהירוהו מאד לשמור הדבר בסוד, הי' מבולבל מכל הענין וראשו ולבו בל עמו, והנה בעש"ק הבא לפני מנחה ראה אותו האיש הנ"ל והכיר עליו את בלבולו ופניו הזועפות ושאל אותו: אולי אינו בבריאיות, והבחור דחה אותו. אמנם האיש לא הרפה ממנו בשאלות וחקירות, עד שנתגלה לו כל הענין, ותיקף אחר התפלה סיפר למרן. ומובן גודל התרגשותו וכאבו, אמנם לא אמר אז כלום, אך בש"ק בבוקר בשעה 7 בא שליח לבית הבחור, רי"ר

הנ"ל, אשר מרן זצ"ל קורא אותו ואת אביו שיבואו תיכף, ואחזתם חיל ורעדה, והבחור כבר ידע את המחכה עליו, ובבואם לפני רבינו זצ"ל מחמת הפחד התחילו לבכות, והבחור לא יכול לפתוח פיו. ומרן כשראה פחדו הרגיעו שאל יפחד וצוה להביא קאווע ואמר לו שישב וישתה, ואח"כ אמר לו ספר לי הכל ואל תפחד, וסיפר לו את כל הנ"ל, ואמר שלא ידע שזאת רע כי ראה שנכתב בלשון הקודש וגם יש עליו תמונה יהודי עם זקן, אך נפל לו ספק כי ראה ששם בעל התמונה הוא הערצל ושמע פעם אחד שזקינו מקלל את הערצל, ושאל לזקינו למה אתה מקלל אותי, אבל זקינו דחה אותו באמרו אתה עדיין ילד ואינך צריך לדעת. אז השיב מרן להבחור בהתרגשות "אין זה נכון", "אלא צריך להסביר לכל קטן שאפשר להסביר", ואז ישב מרן שעה וחצי והסביר להבחור הנ"ל באריכות את כל ענין הציונות והשייך לזה. ואמר לו מרן, כיון שספרת הכל, אל תפחד, כי לא יאונה לך כל רע, אך עזוב זאת. וכל זה הי' לפני התפלה. ובש"ק ההוא אחה"צ בעת שלמד פרקי אבות לפני הקהל כדרכו הרעים בלהבות אש וגילה את כל הענין עד שהקהל הלך משם ישר לבית ועד הנ"ל ומצאו אותם בשעת מעשה והתנפלו עליהם והכו אותם ועשו שם חורבן וביערו את הרע. והיו אח"כ מאותן הבחורים שבאו לפייס כמה פעמים את מרן ולא רצה לקבלם בשום אופן, וא' מהם התנפל לפני רגליו בערב פסח בעת בואו לאפיית המצות, אמנם מרן לא פנה אליו ואמר אינני רוצה לדעת ממנו, ע"כ.

(משכח"ד)

- פרק נ' -

ולמלשינים אל תהי תקוה

ועליהם לא נאמר בשום מקום ללמד עליהם זכות אף בתפילה בלחש כינו לבין קונו שהרי אדרבה תקנו חז"ל ברכת "ולמלשינים" בשבילם.

(ויז"מ קע"ד)

תפילה "ולמלשינים אל תהי תקוה"

העיד הרה"ג ר' ישי העכט זצ"ל שהיה מגדולי חסידי בעלזא לפני מרן הגאב"ד מסאטמאר זצוק"ל, שבעצמו שמע מפה קדשו של הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זצוק"ל שאמר פעם ברבים: "כשאומרים ולמלשינים אל תהי תקוה, צריך לכוון על הציונים ועל המזרחים". וכעין זה העיד הרה"צ רבי דוד האלבערשטאם זצ"ל מקשאנוב לפני מרן הגאב"ד מסאטמאר זצוק"ל, ששמע מפה קדשו של

הרה"ק מציעשינוב זצוק"ל אשר שני שבועות קודם להסתלקותו אמר בזה"ל: "אם היה בכוחי הייתי מתקן שיזכירו את הציונים בברכת ולמלשינים", אך מרן מסאטמאר זצוק"ל העיר ע"ז שאין צורך לתקן להזכירם בשמם, כי הכוונה הרי ממילא עליהם שהרי לא נמצאו מינים כמותם, ועל מי הכוונה אם לא עליהם.

וכה אמר מרן זי"ע בס"ג תרומה תשי"ד: מקובלני מפי תלמידי חכמים מובהקים ויר"ש מדור שלפנינו שצריכים לכוון בברכת ולמלשינים את המינים והאפיקורסים הללו (הציונים) שישפילם השי"ת.

עת לשמחה

בשהיה מרן מסאטמאר על ברית מילה (בימים הראשונים כשהציבור ה' עדיין קטן ה' בא לבית בעל הברית) וכשנכנס לתוך הבית הציגו לפניו על השלחן א' מכתבי עת ובו ה' כתוב שמת א' ממנהיגי הציונים ימ"ש, מרן ז"ל ראה את הנכתב, ונעשה בשמחה גדולה והי' כל העת בשמחה גדולה (ודחף את הכת"ע כלאחר יד מן השלחן) וראו אז אצלו ענין באבוד רשעים רינה.

(ברית יצחק)

תחנון ביום שמת רשע

פעם אחת אמר מרן מסאטמאר זי"ע"א בלשון תימה מדוע אין אומרים תחנון על יומא דהילולא של צדיקים, והוא סברא שלא לומר תחנון על הרשעים כי באבוד רשעים רנה [משלי י"א י].

(עדות ב"הוסף)

כל אחד מחויב לקלל כשמוזכר

גם ידוע שאמר רבינו זצ"ל פעם כשדיברו אודות קוק שר"י, כהאי לישנא: "יעדער איז מחויב אים צו שעלטן ווען מען מעלדט אים".

(נפלאות מהרי"ט)

אהבת אפיקורס או שנאת ישראל

בשישמע מרן מסאטמאר שאומרים בשם איזה אדמו"ר, שיותר טוב להיכשל באהבת ישראל מלהיכשל בשנאת ישראל, אמר ע"ז מרן, שאינו יודע מה הוא אומר, אם מדובר באדם מיישראל שצריך לאהוב אותו, הלא מחויבים לאהבו, ואם הוא מין ואפיקורס שאסור לאהוב אותו, מהיכי תיתי לומר שיותר טוב להיכשל באהבת אפיקורס מלהכשל לשנוא ישראל שמחוייב לאהוב אותו.

(מפי הרה"ג ר' רפאל זילבער אב"ד פריימאן)

כל באיה לא ישונן

פעם אחת (אור ליום ד' בהעלותך תרצ"ו) דיבר מרן מסאטמאר בענין האגודה שהם אחד עם הציונים כמו שרואים בכמה פעמים במכתבי עת כמו שלפני איזה שבועות ה' כתוב בהטאג בלאט ארטיקל מהאגודה לציונים בהתנצלות, למה אתם עומדים כ"כ בהתנגדות תמיד

לנו הלא גם אנו מקרבים בחור מכם שבא לגבולינו, קפץ שמה אגודיסט אחד והפסיקו באמצע דבריו, שבודאי טוב יותר לעשות כן לקרב תחת כנפי השכינה, ענה לו מרן הלא הם מהציונים, ענה הוא, יעשה תשובה, ענה לו מרן, א"כ תגיה הג"ה בברכת ולמלשינים אל תהי תקוה, והמלשינים יעשו תשובה, הלא חזינן שבמקום מינות אין אומרים יעשה תשובה כדאיתא בגמ' אם טעה בברכת ולמלשינים יעמוד אחר במקומו ואפי' שמואל הקטן שהוא ייסד הברכה וכו'.

(מכתבי ר' משה געפען)

כולם בנית מדרשי היו אנלים על חורבן המדינה חוץ מהשאפראנער רב

בה התאונן מרן זי"ע על אלו המבולבלים בעיקרי האמונה בבית מדרשו וזל"ק: "אויב וואלט יעצט איינער אריינגעקומען אין בית המדרש און דערציילט אז דער בוכ"ע האט שוין געהאלפן און די מדינה איז שוין אינטערגעגאנגען, וואלטן אלע פארטרוערט געווארן און זיך אראפגעלאזט די קעפ, נאר דער שאפראנער רב וואלט געטאנצען פאר שמחה".

(מבצר תו"י פרק מ')

- פרק ג' -

אמונה ולא שיטה

מה ששאל אודות מדינה יהודית צעו"ה, תמה אני מה זו שאלה והאיך יעלה על דעת אדם שכמותך להסתפק בזה, והאיך לא יבין שכ"ז הוא מרשת המינות והכפירה ר"ל אשר הן המה היו צעוכרינו להשחית את כל העולם ר"ל וכו'.

(דברי יואל מכתבים ז"ל)

אצלי ברור המלחמה בעיונות במציאות השם

היה צריך לצאת לאור עולם חיבור א' של מכתבים של גדולי ישראל נגד הציונות, אמר א' אל מרן ז"ל שהחיבור הזה יהי' חיזוק לרבינו, אמר מרן "פאר מיר חיזוק? פאר מיר איז די זאך קלאר אזוי ווי מציאות השם".

(מפי בעל המעשה הרה"ח ר' משה היללער ז"ל, משכנות הרועים)

אין לי שיטה

דכירנא פ"א כשהיה הרב מסאטמאר זצ"ל בירושלים זכיתי לדבר עמו אודות שיטתו הבהירה, וענה לי, אין לי שיטה, אני הולך בדרך שהלכו בה כל גדולי הדור מדור הקודם, אני לא חדשתי כלל, רק אני הולך בדרך הישן. והאמת הוא כן, שכל הגדולים מהדורות הקודמים הלכו בשיטה זו שהציונות היא אסון נורא לכלל ישראל.

(הובא במשכה"ר)

פרק בחסידות סיגוט!

רביה"ק מסאטמאר זי"ע סיפר בשם אחיו הרה"ק בעל עצי חיים זי"ע שהי' אומר, החילוק שבין חסידי סיגוט לחסידי... שאצל חסידי... אם יאמר הרבי לשחוט חזיר ולאכלו, יאמרו שבודאי החזיר הוא אילו של יצחק והסכין הוא המאכלת, אבל אצלנו ב"ה, יאמרו החזיר הוא חזיר והרבי הוא שגן ואסור לשמוע אליו עכ"ד.

(הדור האחרון ש"ע)

הרבי אינו למעלה מהתוה"ק

פע"א שאל רבה"ק מסאטמאר את א' מבני משפחתו שהי' ג"כ מנכדי מרן הקדוש מצאנז זי"ע, הידעת למה להם הד"ח כ"כ בחרב ובחנית נגד חסידות הידוע, השיב מפני שגבר אצלם הלוקסוס, א"ל רבינו לא מפני זה, אמר שוב, אולי מפני שלא כיבדו ת"ח כראוי, א"ל רבינו גם לא מפני זה, אך אני אומר לך הטעם, מפני שהלכו בשיטה שהרבי הוא למעלה מהתוה"ק עכדה"ק.

(שם)

חסיד כיצד

הרה"ג ר' חיים בראווער זצ"ל מתלמידי מרן מסאטמאר, היה מדבר אל תלמידיו לכל הפחות פעם אחת בשבוע מחומר ענין הציונות, והיה רגיל לומר, כי זאת לדעת, שלא בשביל זה אנו מתנגדים לציונות מפני שמרן זצ"ל מתנגד לזה, אלא משום שציונות אסורה באיסור חמור ונורא מצד עצמו, רק ת"ל שהקב"ה ברוב רחמיו השאיר לנו צדיק אמת להציל אותנו מעומק טומאת הציונות. ועל דרך זה היה רגיל להעמיד בניו ובנותיו, וגם את התלמידים על המבחן, ושאלם בדרך היכי תמצא, מה יהא אם ישתנו עלינו סדרי בראשית, ומרן זצ"ל יתחרט מדרכו ויאמר אחרת ממה שהוא עצמו כתב בספרו, למי צריכין לשמוע? ופע"א כששאל את אחת מבנותיו האם מותר להיות ציוניסט, והשיבה לו, ח"ו כי ציוני הוא אפיקורס, הוסיף לשאול, ומה יהיה אם רבינו מסאטמאר יאמר שמחוייבים להיות ציוני, השיבה, הרי בוודאי יהא מותר, ענה לה, לא כן בתי, הלא תדעי כי אם יתחרט וישנה את דעתו "איז ער מער נישט דער סאטמארער רב". והיה מרגלא בפומי' לספר שבימי הבלבול בשנת תשכ"ז, בעת שנסע מבארא פארק לווייליאמסבורג, מדי יום ביומו נעשו וויכוחים גדולים בין הנוסעים והרבה שנתפסו לדעות כוזבות רח"ל, והוא עמד בשלו והכריז שח"ו לומר כן והכל מעשי שטן לסמות עיני העולם,

ופעם אחת אמר לו נרגן אחד בתוך הדברים, שהתפשטה שמועה שכעת כיון שכבשו הציונים את מקום המקדש, בודאי גם רבינו ח"ו ישנה את דעתו, והוא ענה לו ברוח גבורה בתום לבבו "דעמאלטס בין איך נישט קיין חסיד פון רבין אויך נישט" וסיפר הר"ר מענדל הענדלער, שהדברים הגיעו אז לאזני מרן זי"ע ונהנה מאוד מתשובותו.

וכשאחד מנכדיו שאלו אם באמת היה מוכן לעזוב את מרן או שאמר כן רק להשתיק את אותו שמקטרג, ענה לו ע"ז, כי הדבר היה פשוט וברור לו שאין לשמוע למי שהוא להכשיר מעשי הציונים, ואמר לו כי לקבוע זאת בדעתו למעלה מכל ספק למד מפה קדשו של אותו זקן.

(מתוך ספר זכרון חיים)

- פרק ד' -

גלות

"שיש צעלם הרעיון הזה של לקחת ממשלה לישראל צעלמס לפני ביאת המשיח, מינות וכפירה בדרכי השי"ת כי אך הוא ית"ש המשעבד והגואל, אפס בלתו ית"ש גואלינו לימות המשיח".
(ויזא"מ הקדמה ז')

גולה או גאולה

סיפר מרן מסאטמער בעל ויואל משה, "עס האט מיר דערציילט א ריזינער אייניקעל, אז דער ריזינער, ווען עס האט זיך גטוהן וועגען קאלישער, האט דער ריזינער געזאגט: אז ווי אזוי ווערט דע גאולה, אז דער אותיות גול"ה לייגט מען צו דער א' יחודו של עולם ווערט פון דעם גאולה, אבער טאמער עס איז נישט דא (מען נעמט אוועק) דעם יחודו של עולם איז עס דאך מעכב דעה גאולה. (משכנות הרועים ח"א)

הזהרו בגוי קטן

שוב פעם אחת כשהלך מרן מסאטמאר זי"ע מביהמ"ד לביתו בלוויית כמה אנשים, ורץ גוי אחד במרוצה גדולה ופראית ישר לתוך מרן ז"ל, ולפני שהכה בראשו לתוך מרן, עצר אחד בעדו וזרקו הצדה עד שנפל לארץ, מרן ז"ל נתבהל והביט מקודם על הגוי עד שקם, אח"כ צעק על מי שזרקו מה אתה רוצה ממנו למה עשית כך הרי הרחוב שלו "עם איז דאך זיין גאס".

(קונטרס שוא שקד שומר)

נגלות שרינן

אוי לציין גם את לימודו של מרן מסאטמאר זי"ע בענין הכנעה להגויים בימי גלותנו, פעם אחת אמר להרב מפאיע נ"י היות שאתה ממשפחת חסידי הגה"ק משינאווא זצ"ל כדאי לך להשיג כתב אזרח ממדינת ארה"ב, וסיפר כי הגה"ק משינאווא כשדר בסטראפקוב נתנו לו כתב אזרח ממדינת אונגארין, ולאח"כ כשהסיע לשינאווא שהוא במדינת גאליציע, היה רגיל פ"א בשנה לנסוע לאוגארין כדי שלא לאבוד הזכויות להיות אזרח, כי בימי גלותנו אנו צריכים לכבד האומות.

(ס' דער רבי פון כלל ישראל)

זכוות נטרונא

לזכרון באחד ממוצש"ק בחורף תשי"ח, שמעתי אחרי ס"ג, אודות ד"ת שדיבר מרן מסאטמאר ז"ל במדרש נטרונא שבשכר נטרונא (המחכים לגאולה) תהא הגאולה, ושאל אותו הר"ר יעקב כהן ע"ה אם כוונתו היתה לנטורי קרתא והשיב א ודאי א ודאי.

(מכתב לאסף)

אין כ"ב הרבה זכותים מיום קיום העולם למי שינצל את מדינתם השמאה

בי יוחנן בן זכאי פנה לגויים, לא כתוב שהבריונים הי' פושעים, ובדרך הטבע הם ראו לעשות כך רק שלא שמעו לחכמים בזה הי' בריונים, רבי יוחנן אמר לגויים "די בריונים לאזן זיך נישט אונטערגעבן ומסר אותן". ה"דתיים" מתביישים לומר על רבי יוחנן בן זכאי שהי' מוסר. מה עשו באונגארן בעת יסוד הארטאדאקסיע שבכו לפני המלך הגוי, לא אמרו חילול ד', הן! רבי יוחנן בן זכאי איז געווען א מוסר, דער חת"ס איז געווען א מוסר, רבי חיים זאנפפעלד איז געווען א מוסר און מיר זענען אויך מוסרים! זה העיקר זה קידוש ה' שילכו להאומות. ס'איז נישטא אזויפיהל זכותים אין דער וועלט מיום קיום העולם אויב עם וואלט געקומען א יוד וואס זאל קענען דאס [די מדינה] מבטל זיין.

(מתוך דברות קודש באסיפת התאחה"ר תשי"ח)

אני ירא ממאמר "אני מפקיר את בשרכם כצאות וכאילות השדה"

עם כשדבר רבינו אודות המצב בא"י במלחמת הציונים עם הערבים, אמר שם רב א' שיש להתיירא מן הערבים, השיבו רבינו, לא מן הערבים אני ירא רק ממאמר חכז"ל אני ירא (כתובות קי"א).

(תפארת יואל ח"ג דף ס"ו)

- פרק ה' - התבדלות

מהמתחבר לרשע לריך להתרחק יותר מן הרשע עלמו
 "ובדורות הקודמין בזמן הש"ך אם רק חשדו לאחד שיש לו נטי' אחריו
 במחשבה שכלב כבר הרחיקו אותו ולא ירפו אותו יותר למנין ופסלו תפיליו וכדו'
 ועי"ז נפטרו מהלרה הזאת, אבל זה הע"ז שזמנינו ה"ה צעור"ר גרוע ממנו אלף
 פעמים ככה, וכו' וצעור"ר עדיין לא עמדו לדעת להתרחק מהס". (חד"ת תשי"ז ע"ז)

השתתפות האגודה

בשנת תשי"ד עשו מחאה נגד הציונים וגזירת גיוס בנות, ולדאבון בהשפעת הנוטים לשמאל השתתפו כמה מהאגודה, אח"כ היה מאמר
 ב"בכת"ע ציוני שאין להם להמוחים התנגדות נגד המדינה, רק נגד גיוס הבנות. והמשוב"ק (אבד"ק פאיע) הניחו על השלחן, כשמרן
 מסאטמאר ראהו, רתח בזעקותיו שהכל ה' בעבור שהגיעו מהאגודה, הלא לא רציתי שיצטרפו. (מפי המשב"ק הרה"צ ר' משה דוד וויינבערגער מפאיע)

חומר פרסום דבר נשם רבני הציונים

בצעת מלחמת היהדות החרדית נגד בריכת התועבה, ה' זה הרה"ח לוחם מלחמת ה' ר' יעקב כהן זצ"ל שהציע לפני מרן מסאטמאר זצוק"ל
 לאסוף הפגנה גדולה בוואשינגטון, וסיפר שמרן הלך כשעה שלימה בביהמ"ד אנה ואנה, עד שהחליט לאסוף את המחאה, ואז פרסמו קול
 קורא מכל רבני א"י נגד הבריכה, ובתוכם היתה חתימת ידו של פראנק רבם של הציונים. ר' יעקב בראותו זאת נכנס אל הקודש פנימה - מרן
 זי"ע - וסיפר לו אודות הקו"ק. אמר לו מרן: כל המחאה היא נגד הציונים ובאם מדפיסים דבר בשם רבני הציונים אז גרוע יותר מהפרצה הנ"ל.
 ולמרות שכבר הדפיסו כששים אלף מודעות מזה, צוה מרן כי תיכף ידפיסו אחרים ללא שמו, ולא הלך להתפלל עד שתוקן הדבר. (מפי חתנו)

על המלצה לקופה זרה

היה זה בסוף חורף שנת תשי"ז, והראני אחד מש"ב כתב המלצה שקבל ממרן מסאטמאר ז"ל עבור קופה שהי' שייך לרוח זרה בהחלט,
 כמובן שלא הודיע למרן ז"ל על בעלותו והשתייכותו לזרים, וש"ב זה אשר ה' מזכיר (סעקרעטאר) של הקופה הזאת אז, חזותו הוכיח

עליו, שמנהל קופה "חרדי", והמטרה היתה לבוא לעזרת חולים ונזקקים לרופא או לבית חולים וכו', נזדמן לי לספר הדבר לאחר כמה חדשים לפני ה"ח ר' יעקב כהן ע"ה - שהי' מקורב ביותר למרן ז"ל, - ואכן בבוא רבי יעקב ע"ה לאמריקא סיפר הדברים כמו שהן לפניו ז"ל, ועגמה נפשו על כך, וביקש מר' יעקב ע"ה שיפרסם הכחשה וביטול כתב בשמו בגליון "החומה" (וכמ"פ התרעם ר"י ע"ה על עצמו על הרפיון בשעתו בפרסום ההכחשה, מחמת טרדות וסיבות) וראויים הדברים להודע.

(מזקנים אתבונן)

על תומכי חינוך העצמאי

פיפר לי הגבאי הרה"ח ר' יוסף אשכנזי ע"ה בקיץ תשי"ח שבאה דעלעגאציע (שליחות) מאדם מפורסם (אמר לי שמו) על שהי' "מאמר" בהחומה (חתום איש מבית לוי ברוקלין), איזה "לשון" שכוונתו לקנתר את רבם, (האדם חשוב ומפורסם הנזכר) והשיב להם כ"ק (מסאטמאר) ז"ל: מה אתם רוצים גם אני אומר כך. [המאמר הי' בנוגע לתמיכה וסיוע לחינוך העצמאי (וכפירוש מרן ז"ל בסוכתו בשנת תשכ"א, שהוא חינוך המחנך ל"עצמאות" הידועה].

(קונטרס 'כרמי שלי')

איני רוצה לשמוע דברי כפירה

פיפר רמ"ע ה"ו שהגיע אז בשנת תש"ו להסתופף בצל רבינו ביום הכפורים, כי בעת שבא בערב יום הכפורים לקבל את פניו של רבינו, שמע מרחוק את קולו של רבינו שזועק בקול רועם על אחד הרבנים שנתפס לציונות ודיבר בבית רבינו דברי כפירה ואפיקורסות, ורבינו צעק למולו "בביתי איני רוצה לשמוע אפיקורסות, איני רוצה לשמוע דברי כפירה", עד שאותו רב הסתלק מביתו בבושת פנים.

מחאה נגד כיבוד לצינוני בעליה לתורה

יוכרני שבקראלי בביהמ"ד עץ חיים, נתנו פעם עליה לתורה לאחד שנסע לא"י, הלה היה ציוני גדול, מרן מסאטמאר היה אז יושב בשלחנו (הטהור ביום השב"ק, באמצע הגיעו לספר לו שנתנו להלה עליה, מרן קם תיכף ולקח מעילו והלך לו לביהמ"ד הנ"ל, שהדיין ר' יחיאל התפלל שם ולמד שם שיעור, מרן נכנס לביהמ"ד והכריז שכל אחד יצא תיכף מביהמ"ד, וקרא לשמש הביהמ"ד וביקש ממנו המפתח, ונתן קנס שיסגר הביהמ"ד לשבוע ימים בעבור שנתנו עלי' לציאניסט.

(י.ה. ווערצבערגער)

התבדלות ממנהיגי האגודה

בשנסע מרן בעל ויוא"מ על הספינה בשנת תשכ"ה, (אחר שהוציא את הויוא"מ) והודיע בבירור שלא ילך בשום פנים ואופן אצל מנהיגי האגודה החותמים על הבחירות, באמצע הדרך ניסה ר' געציל בערגער שהיה מצאצאי גאליציע, להשפיע על מרן שילך לאב"ד טשעביץ, ומרן עמד בתוקף שלא ילך בשום פנים ואופן, וניסה להפציר עוד, עד שגער בו מרן שיאמר לו כל סכום הכסף שנתן לו עד היום כמה הם, ויחזיר לו הכל, ובלבד שלא יאמר לו דעות, עד שהוכרח להפסיק מלהשתדל בזה.

(מפי רי"ג)

איני הולך! איני הולך!

וכרני כאשר נכנסו אצל מרן מסאטמאר, ל' פר"מ והערץ פ', והפצירו בו רבות שיסכים לילך ללויה של אחד מגדולי מנהיגי האגודה בארה"ב, (א' פרעס), אבל מרן זעק עליהם ועמד בדעתו בכל תוקף באומרו: איך גיי נישט איך גיי נישט.
(מפי י. ש. וומב"ג)

פריסת שלום

כשחתנו של הגאב"ד מטישעבין (בש"ש) היה בבית מרן בעל ויוא"מ מסאטמאר זי"ע, שאל אותו אם למסור פריסת שלום (גריס) לחמיו, ומרן ענהו, שלא.

(מפי הרה"ח ר' משה עהרנטאל)

הלוואי ולא היתה חתימתו משפיעה

ע"ד כמה חומר ענין ה"בחירות" הציוניות סיפר מרן ז"ל מסאטמאר בתוך אחד השיח"ם בהיותו בעיר "שולטץ" (שווייץ) בשנת תשי"ט, שבשנת תש"ו - ז', נתוודע לו על גדול בתורה מפורסם שהגיע זה עתה לאה"ק מוצל מאש גולת אייראפע, (ואמר על מי הדברים אמורים) שבדעתו לקבל ע"ע רבנות בתוך ה"רבנות הרשעית" - מחמת מצב פרנסתו הגרועה ביותר, - והלך מרן ז"ל אליו לדבר על לבו לבל יעשה צעד זה וכו', ואכן קבל דבריו ז"ל ועמד בנסיון קשה זה, וסיים מרן ז"ל ואמר, יתכן שהייתי צריך ליתן לו ללכת לשם, ולא היתה חתימתו למען השתתפות בבחירות מזקת כ"כ כמו שמזקת היום בעוה"ר.
(מזקנים אתבונן)

כמה הצטער אותו צדיק

כשהגיע מרן מסאטמאר לעיה"ק ירושלם וערכו בשבילו קבלת פנים גדולה במעמד אלפים, והיו אז כאלו משולי המחנה שהזמינו את הפאליצי הציוני שיבואו עם סוסים ופרשים, לכבד את מרן מסאטמאר, ומרן כשהגיע לירושלם ישב במרכבתו ע"י ר' ליפא שווארץ וכשראה את הפאליצי הציוני היה בתרעומות גדולה ושאל את ר' ליפא ווער האט זיי געבריינגט, פארוואס קומען זיי דא (מי הביאום לכאן, למה באו לכאן) וככה שאל הרבה פעמים והיה בצער גדול על שהביאו את הרשעים האלו.
(מפי הרה"ח ר' ליפא שווארץ זצ"ל)

מאכלי תנובה

ה' זה בשנת תשי"ח, תיכף בהכנסי אל הקדש פנימה התחיל מרן ז"ל בשאלתו, מה הסיבה שכ"כ הרבה אפי' חשובים ותלמידי חכמים וכו' נתפשו בדעותיהם במינוח הזמן וכו' וחזר ואמר, יא! מאכלות אסורות והוסיף וכו' לספר מעצמו, וז"ל: בהיותי בארץ ישראל בפעם הראשונה, כשהייתי בטבריא ורציתי קצת חלב כשר וכו' כי הם שתו חלב תנובה, און תנובה איז דאך טרייף (לשונו המדויק).
(כרמי שלי)

- פרק ו' -

אגודה

ואף בתוך המפלגה הנקרא אגודה יש בתוכה כמה כתות ידועות שונות אבל
הכל הולך למקום אחד שמציא לידי זיונות, ומשם בארה צאר מים רעים ומרים של
מינות ואפיקורסות נוראה ר"ל.

(ד"י מכתבים ח"א עמוד קכ"ה)

הראשון שהסביר לי את גודל סכנת האגודה

מרן הגה"ק מסאטמאר זצ"ל אמר שהרה"ק ר' יששכר דוב מבעלזא, היה הראשון שהסביר לו את גודל סכנת האגודה.

(משה"ד)

עוד מעט וסקלוני

פעם אמר מרן בעל ויוא"מ "ווען איך וואלט מיר באנוצט מיט די לשונות פון בעלזער רב קעגן די אגודה וואלט מען מיר נאכגעווארפן
מיט שטיינער [אם הייתי משתמש בלשונות של בעלזער רב נגד האגודה, היו רוגמים אותי באבנים].

(שם)

מי המה "מסורת אבותינו" שלהם?

פעם תלו האגודה שילד (בלוי ווייס) על הביהכ"נ, שכתוב עליו 'מסורת אבותינו בידינו', אמר מרן הידעת מי המה 'אבותינו' שלהם, הלא
המה מה שאומרים בהגדה 'מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו'.

(מפי המשב"ק הרה"צ ר' משה דוד וויינבערגער מפאיע)

'אגודה' ציונית

אמר מרן זי"ע: נאך גאנץ אנפאנג ביים (התיסדות) גרינדונג פון אגודה אין קאטאוויץ, "האב איך גיזעהן אז די זאך וועט נישט טויגען, די
אגודה וועט זיין א חלק פון די ציוניסטישע ארגאנעזאציע.

(מפי ר' ישי בוכינגער זצ"ל, משכה"ד)

הרוצים במינות

בהיות מרן מסאטמאר בארץ ישראל בשנת תרצ"ב לפ"ק, אמר להגה"צ ר' עמרם בלויא זצ"ל שהי' אז חבר בצעירי אגו"י בירושלים: תדעו שהאגודה רוצה מדינה. צעק הר"ר עמרם ז"ל: ח"ו, היאך אתם חושדים יהודים חרדים, באפיקורסות רח"ל. ענהו רבינו: אכן כבודו אינו רוצה מדינה, אבל איטשע מאיר וכת דילי' הן הם רוצים מדינה רח"ל.

(שבחי מהר"י ט"ב)

מי יותר גרוע ראש ממשלת הכופרים או ראש האגודה

פעם הלך לטייל אדמו"ר מבלאזוב כשהי' דר בוילאמסבורג ופגש את מרן מסאטמער שהלך גם כן לטייל, וכאשר כבר רצה האדמו"ר מבלאזוב לילך לביתו אמר לו רבינו בלאזובער רב איך וויל ארויף גיין צו אייך, והלך והתחיל מרן מסאטמער לדבר מענין... אמר האדמו"ר מבלאזוב ווי אזוי קען איך מיט האלטען מיט אייך עס האט מיר נאך געזאגט א איש נאמן אז איר האט גיזאגט אז איצטשע מ. לעווין איז אזוי ווי ב.ג. (ראש הכופרים), אמר לו רבינו, און איר גלייבט אז איך האב אזוי גיזאגט? קלוגער בלאזוב'ר רב איר גלייבט אז איך האב אזוי גיזאגט (ואמר עוד הפעם), אמר אדמו"ר מבלאזוב נו, וואס זאל איך טוהן אז מען האט מיר אזוי נאך גיזאגט, אדרבה לאמיר הערין פון אייך, אמר רבינו איך האב גיזאגט אז ער איז "ערגער".

(מפי בן הרה"צ מלאנצוהט שסיפר לו האדמו"ר מבלאזוב בעצמו, כתבי משכה"ד)

צדקתם בנוגע לאגודת ישראל

רבינו סיפר לימים כי מרן מהרי"ץ דושינסקיא הזכיר לו את שיחתם משנת תרצ"ג טרם שעלה לכהן פאר כגאב"ד ירושלם, אשר התווכחו אז ביניהם למשך שעות ארוכות אודות אגודת ישראל שמרן מהרי"ץ היה חבר בה, ורבינו ניסה להסביר לו את קלקלת אגו"י, אך באותו זמן לא הודה מרן מהרי"ץ לרבינו, והצדיק את עמדתו לטובת אגו"י בטענה שהם נלחמים בציונות, אולם לאחר שעלה לארץ ישראל וכבר הכיר את אנשי אגו"י מקרוב וביותר את מנהיגיהם מפולין ודייטשלאנד שהגיעו באותה תקופה לא"י, או אז הודה לרבינו שצדק בכל דבריו ואמר לו "סאטמארער רב אתם צדקתם בנוגע לאגודת ישראל".

(מפי כ"ק הגה"צ רבי אברהם לייטנער זצ"ל אב"ד מאנטעווידעא)

היתכן?

ביום א' דחול המועד פסח, אחר השלחן, כשנאספו אצל מרן הגה"ק (שליט"א) [זצוק"ל] מסלתה ומשמנה של היהדות החרדית בברוקלין, עמד כ"ק אדמו"ר על רגליו, ושאל ל... מפני מה ישתתף באסיפה זו של אגודת ישראל, שאסור להשתתף בה. כ"ק מרן (שליט"א) [זצוק"ל] המשיך: - הנה ביאתי לעזה"ז היא אך ורק כדי לגלות האמת, והנני מוכרח לומר שהאגודאים הם מתחברים לאפיקורסים, ועתה חפצים לחזור לממשלה, ולכן הם עושים את הכנסי' הגדולה.

(משמרת חומתנו ג' אייר תשי"ד)

הערצל ימ"ש מכוסה

פעם, אחר כנסי' של האגודה הי' אצל רבינו רב א' ובנו של הרב, ורבינו שאל אותו היתכן שעשו הכנסי' בבניני הטומאה שלהם, וגם נמצא שם תמונה של אתו האיש הערצל ימ"ש וענה בנו של אותו הרב, שהתמונה הי' מכוסה, אמר רבינו הלא זה הוא האגודה... ["דאס איז דאך די אגודה"], (תמונה של הערצל ימ"ש עם כסוי).
(משכנות הרועים)

האם אמרתם היום ולמלשינים?

בשישב מרן מסאטמאר זי"ע אחר התפילה בביהמ"ד ולמד חורש"י, נאספו כמה בחורים מסביב להרה"ח ר' נפתלי אינדיק ז"ל, שקילל את הציאניסטן מזרחיסטן אגודיסטן צו פארניכטן (והי' לו ניגון ע"ז), היה שם אחד יא"ק מחסידי באיאן, שכעס מאוד על קללתו, ורץ למרן ואחריו רצו כמה בחורים לשמוע תשובת מרן, כשסיפר למרן שר' נפתלי מקלל ענהו נו איז וואס, טען הלא יש אצל האגודה גם "ערליכע", אמר לו מרן הלא אתם בעצמכם מקללים, הלא התפללתם היום ואמרתם ולמלשינים.
(מפי הר' י"ש וויליאמסבורג)

- פרק ז' -

מנהיגי שקר

"וכעת יש לה כבר לליגות רבנים משלהם, אדמורי"ם משלהם גדולי התורה משלהם ואף לדיקים משלהם".
(דברות קודש תשי"ח)
"כי הפרסום היא שהאגודה כל מעשיהם הם ע"פ מועלת גדולי התורה, והרבנים והאדמורי"ם וראשי ישיבות מכשירים מעשי כולם".
(שו"ת ד"י ח"צ תקכ"ג)

בזמננו מחזיקים המנהיגים עם הבריונים

בעל ויוא"מ אמר לרב אחד, הלא גם בימי רבי יוחנן בן זכאי היו בריונים כמו היום, רק החילוק הוא שאז החזיקו התנאים הקדושים מנהיגי ישראל עם ריב"ז, ורק הבריונים עמדו להם לבדם, וכהיום מחזיקים המנהיגים עם הבריונים בעוה"ר.
(שבחי מהר"י ט"ב)

עובדי ע"ז נהיו למנהיגינו

מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו: בדרך צחות אפ"ל דהנה בעוה"ר בימינו אלה כל מי שלובש איצטלא דרבנן ובגדי לבן מכתיר את עצמו בשם רבי ומנהיג ישראל, ועדת ישראל עליו יסמוכו בדברים העומדים ברומו של עולם, בעיקרי הדת ובעיקרי האמונה, וכ"א מכריז ואומר שאך דעתו הוא דעת התורה, ועי"ז נעשית התורה כשתי תורות בעוה"ר, ומתחילה בדורות הקודמים, שלא ה' התגברות השקר גדולה כ"כ, והיו עוד צדיקי אמת בעולם, וניכרו דברי אמת גם בין ההמון, אז היו הרבה מאלו נחשבו לעובדי ע"ז, לפי השקפתם ודיעותיהם בעיקרי האמונה והגאולה, וז"ש מתחלה עובדי ע"ז, שאלו שהיו נחשבים מתחלה לעובדי ע"ז היו אבותינו, נעשו עכשיו למנהיגי ומדריכי ישראל שנקראים בשם אבותינו כנ"ל.

(הגדה של פסח מהר"י ט"ב)

בעיקבתא דמשיחא ירד אש מן השמים לנביאי הבעל

ושמעתי מפי ת"ח מפורסם ואיש מהימן ששמע כמה פעמים מאביו ששמע מחותנו אשר ה' רגיל אצל הרב הקדוש מרוזשין זי"ע יותר מעשרים שנה, ושמע מפה קדשו דיבורים אלו, תדעו דכמו שירד האש מן השמים לאל' בהר הכרמל ולא ירד לנביאי הבעל, בעיקבתא דמשיחא יהי' ההיפך שירד אש מן השמים לנביאי הבעל ויהיו הנסיונות גדולים ועצומים קשים ומרים, ואני עומד ומזהיר לכם על זה למען תדעו להיות זהירים בדבר.

(על הגאולה ועל התמורה עמוד קל"ו)

המבחן על מנהיגי שקר

הנה ידוע שהאיש המהימן שממנו שמע רבינו הדברים הנ"ל הוא הרה"ג הישיש מוה"ר יעקב טייטלבוים ע"ה, ושמעתי בשם הרה"ח מוה"ר שמואל בנימין שישא ע"ה ששמע מר' יעקב הנ"ל עוד דברים נוספים שה' מקובל אצלו מהרה"ק מרוזין זי"ע שנראין כמו השלמה לדברים הנ"ל שאמר: "תדעו שקודם ביאת המשיח כמו שיהיו גדולים וצדיקים שיבררו דרך האמת מהתוה"ק, כן יהיו מנהיגי שקר שיבררו ג"כ מתורה נביאים כתובים ש"ס בבלי וירושלמי וכו' היפוך מדרך האמת כדרך הרשעים ותדעו להשמר מאוד מהם". ושאלו אותו א"כ איך נוכל להכיר אותם, והשיב שהמבחן הזה יהי' בידכם שבאם על אנשים יראים וכשרים ימצא תמיד חובה וירחק אותם ועל רשעים ימצא תמיד זכות ויקרב אותם הרי זה סימן שהוא ג"כ מהם והרחק תרחיקו מאתו" עכדה"ק.

(הדור האחרון עמוד קכ"ב)

ה'גדולים' הורו למען השמדת יוסאלע

וכורני באותו מוצש"ק אחר הבדלה של מרן מסאטמר זי"ע, כשסיפרתי לו שכפי הנראה נתפס יאסאלע שוכמאכער, זעק במר לבו שולדיג זענען די 'גדולים' זיי האבען געהייסן מסר'ן [אשמים הם ה'גדולים' המה הורו למוסרו].

(מפי הרה"ח ר' מאיר עזריאל ליפשיץ)

אפילו על פתחו של גיהנם

פעם אחת הלך מרן מסאטמאר זי"ע לביקור חולים לאדמו"ר אחד, ובתוך השיחים התאנח האדמו"ר ההוא, שאל לו רבינו, וואס קרעכצט אייהר, השיב שמתבונן במאמר חז"ל רשעים אפי' על פתחו של גיהנם אינן חוזרין בתשובה, והוא פלא גדול איך אפשר זאת. ויען רבינו ויאמר, "דאס מיינט מען אונז רבי'ס", דאיתא בספרים שכל צדיק מעבירין אותו לאחר פטירתו לגיהנם והוא מעלה עמו את נשמות חסידיו שהיו דבוקין אליו בחייו, והנה כשמוליכין לגיהנם א רבי, הוא סובר שמוליכין אותו לשם להוציא משם חסידיו ע"כ אינו חוזר בתשובה אף שם, אבל אינו יודע שמוליכין אותו לגיהנם ע"מ להשתקע, והבן.

(הדור האחרון)

הללוהו ב'תוף ומחול' הללוהו ב'מינים'.

אחד מאדמו"רי האגודה שחתם על ה'חוב קדוש', אף הלך לבחירותיהם הטמאות בשירה ובזמרה, כשסיפרו הדבר למרן מסאטמאר, אמר בצחות: הללוהו ב'תוף ומחול' הללוהו ב'מינים'. אח"כ אמר בזה"ל: רעליגיעזע (פרומע) אפיקורסים. (מפי הרה"ח ר' נחמן לאנדא)

על הנקראים חב"ד ומנהיגם

פעם אחת באו לבית מדרשו של מרן זי"ע אנשי חב"ד למכור ספרי התניא, ושאל מרן עליהם מי הם ומה רוצים, ואמרו שבאו בשליחות רבם למכור ספר התניא, אמר רבינו תלי' תניא' 'בדלא תניא' בתמיה וד"ל.

(הוי רועי ישראל)

סיפרו למרן זי"ע שאנשי חב"ד אומרים על רבם שהוא בחי' שבת יען שהוא מנהיג השביעי לחב"ד, שחק מרן ואמר: לפי זה קומט אויס אז דער הייליגער תניא איז נאר געווען א פשוט'ער זונטאג.

(שם)

פעם אמר מרן זי"ע על האדמו"ר מחב"ד: לא רק שכל עניניו שקר רק שהוא השקר בעצמו.

(שם)

בשעה שמרן זי"ע הוציא ספרו הק' ויואל משה, אמר עליו האדמו"ר מחב"ד, שכבר היה לעולמים כן שיוחנן כה"ג נעשה צדוקי בסוף ימיו, וסיפרו למרן זי"ע, והשיב בדרך צחות, זאת כבר הי' שכה"ג נעשה צדוקי אבל להיפך שצדוקי שמונים שנה ואח"כ הי' נעשה כה"ג לא נשמע עוד ודפח"ח.

(שם)

בגודל החורבן שנגרם לבית ישראל על ידי הרעביסטווע

מרן מאטמאר זי"ע הפליג כמה פעמים בגודל החורבן שנגרם לבית ישראל על ידי הרעביסטווע, ואמר שאילו היה בידו היה מבטל כל ענין הרעביסטווע, וכמה פעמים בעת שקיבל פתקאות מאנ"ש, רצה להפסיק באומרו שאינו רוצה בכל ענין האדמורו"ת, והמשב"ק השתדל אצלו ואמר שאם לא יקבל רבינו פתקאות אז ילכו לאדמורי"ם אחרים שמושפעים בדעות כוזבות המלאים בחוצות ורחובות, ואז נתרצה להמשיך הלאה בקריאת הפתקאו"ת.

(מפי ר' משה טארים)

- פרק ח' -

ספרים שאינם מהוגנים

"ומוצן שמה שכתבתי לשאול את חכמי ירושלים, אין כוונתי ח"ו לשאול לאותן שיש להם אפילו קלת נטי' למלכות המינות ר"ל, שזה מסמא את העינים שלא להכיר את האמת בשום ענין שבעולם".
(ש"ת דברי יואל ח"צ תס"ג)

יותר שוב להדפיס הספרים בלי הסכמות

הדבר אשר אני רגיל לומר מה שהחת"ס כתב שאין להדפיס ס' בלי הסכמה, מחמת שיש הרבה ספרי מינות, וכשיש הסכמה מאותן דפקיעי שמייהו יודעין שאינו ספרי מינות, ורגיל אני לומר דעכשיו הוא בהיפך שטוב יותר להדפיס בלי הסכמות, כי הרבה מהמסכמים הן המה המינים, ומי שנותן הסכמות א"א שלא יפול בפח ליתן הסכמה על ספרי מינות, ומאותו טעם שכתב החת"ס שלא להדפיס בלא הסכמות שכן היה המצב בימיו, מאותו טעם הוא עכשיו בהיפך.

אבל כל השומעים ממני זה חשבו שהיא מילתא דבדיחותא, גם אני בעצמי חשבתי שהוא כעין מילתא דבדיחותא, ועכ"פ הי' זה בעיני כמילתא חדתא, ולפלא כי עכשיו מצאתי בהקדמת ס' מעיל צדקה שהי' הרבה שנים קודם החת"ס, ושם מבואר אותם הדברים בפ' להחלטה, דקדמאי עשו תקנה ליקח הסכמות ועכשיו אותה התקנה היא קלקלה, כי היזק גדול הם המסכמים, וזה פלא גדול שראה כן עוד בשנים הקודמים, ואנן מה נענה אבתרי'.

(דברי יואל מכתבים ח"ב ע' קע"ט)

לחתוך ההגהות

מו"ה ר' שלמה בראווער ז"ל ציווהו מרן בעל ויוא"מ ז"ל שיחתוך ההגהות מבעל 'הר צבי' שנדפסו בסוף הטורים.
(תורת אמת, קפ"ו)

הלוח שוקצ'נסקי על קיר בית מדרשו

בעת שהי' מרן זי"ע בארה"ק, נכנס לבית מדרשו בעיה"ק, והבחין שעל קיר ביהמ"ד תלוי לוח השנה עם דינים ומנהגים, שהוציא לאור אחד מחסידי קוק שר"י, שרבות ניתן לזקוף על חשבונו את בואו של אותו האיש לירושלם, והתמנותו ל'רב' מטעם הציונים, בהיותו מנהל אחת הבתי חינוך הגדולים בירושלם, ואכן בלוח זה דאג להכניס כמה "מנהגים" מרבו הרב הציוני, וכך - עד היום הזה - דואגים צאצאיו להדפיס לוח קיר וכיס זה באותה צורה. בראות מרן מסאטמאר לוח זה תולה על קיר בית מדרשו, תלשו בידי, וזרקו מחוץ לביהמ"ד. (מפיג ג. ד.)

על ההשתמשות בספרי מוסד קוק שר"י

שאלו את מרן מסאטמאר זצ"ל אם מותר ללמוד בספרים שיו"ל ע"י מוסד קוק שר"י, והשיב מרן, בודאי לא, והוסיף רבינו ז"ל מהמדרש רבה פרשת קרח (פרשה י"ח סימן י"ג. והוא בירושלמי פרק חלק ג"כ) שבקרח אפילו מחט שלהם שהיתה במקום אחר נתגלגלה ונבלעה עמה, שלא יהנו אפילו ממחט (שלא הם עשאוהו, או תיקנו אלא שהי') שלהם, שלא יאמרו אח"כ שזה בא מהם, או יאמרו שנצרכין להם (מען דארף צוקומען צו זיי), בבחי' אני העשרתי את אברם.

(תורת אמת)

הכנסת ספרי מוסד קוק שר"י באוצר הספרים

שאלו למרן מסאטמאר זצ"ל, אם מותר להחזיק באוצר הספרים של הישיבה, ספרים שנדפסו ע"י מוסד קוק שר"י, (היינו שלא יהי' נמצא בבית המדרש אלא בהאוצר) כשנצרך לעיין איזה דבר, ולא הסכים מרן, הוסיפו לשאול שלא יהי' ספרים הנ"ל באוצר כשאר ספרים אלא אפילו שם יהי' סגור ומסוגר (שאם נצטרך בדחק גדול לעיין איזה דבר), וענה רבינו שבכל אופן לא יהי' נמצא ספרים הנ"ל. (הנ"ל)

עכשיו אני יודע למה אני נותן הסכמות

אודות ספרים שמובאים בהם "רבנים" מקולקלים, ציונים, (שאלה או תשובה), היה זה בשנת תשי"ח, בא לפני כ"ק מרן ז"ל יהודי נכבד עם גליונות מוכנים לצאת לאור ספר שו"ת מחמיו ע"ה - שכנראה שהיה מוכר מאד לפני כ"ק ז"ל - הלזה בא לבקש הסכמה על ספר זה מאת כ"ק ז"ל, ומרן ז"ל ישב שעה ארוכה והסתכל מדף אל דף הלוח וחזור, וגם עיין באיזה מקומן, ופתאום הניח את הגליונות בדרך זריקה והרחקה, ואמר בזה"ל: הערט וואס איך וועל אייך זאגן, לעולם געב איך קיין מאל נישט קיין הסכמות נאר יעצט ווייס איך פארוואס, והסביר, בספר הזה נמצא מודפס "שאלה" "מהרב הראשי" שלהם "הרצוג" ווי קען איך געבן א הסכמה, והמבקש הזה השיב לפני מרן ז"ל, דער רבי האט דאך געקענט מיין שווער, ער איז געווען א קנאי'שער יוד ולא השיב רבינו ל"הרב" הנ"ל שום תשובה, ואמר לו מרן ז"ל מען קען נישט מסכים זיין אויף אים, איז ער אשוואל אפילו, והמשיך מרן ז"ל ועוד יותר, יש בספר הזה שאלה מהרב... שלעג מהבטלני'שען חינוך שחינוכו הדורות במדינת פולין, שהיתה מלאה תורה וקדושה וחסידות, ואליו יש גם תשובה, ואיך אפשר להסכים, ועוד האריך מרן ז"ל בענין זה בהתרגשות, זי"ע. (מזקנים אתבונן)

(מזקנים אתבונן)

הצייטונג 'דער איד' וכדו' יותר גרוע מהכת"ע של המשכילים והרפארמער

רתחילת התיסדות ה"דער איד", הי' המו"ל סענדער דייטש, פעם בערב ר"ה בבוקר כשיצא הגליון, ונכתב שם התיבה "מדינת ישראל", בלי "שטרויכאלאך", ורבי בנימין אליעזר (לעבאוויטש) ע"ה אמר שזאת צריך תיכף להראות לרביה"ק, אמרתי לו שאחר התפילה, כיון שעמדו אז אחר סליחות קודם התפלה, והוא הניח הגליון אצל השולחן שהרבי עובר בדרכו כשיוצא מחדרו, כשראיתי שרבינו נכנס חטפתי זאת שהרבי לא יראה, ורבי בנימין אליעזר חטף חזרה מידי והניח שוב, רבינו הלך בזריזות, וכבר עמד בסמוך, וממילא כבר לא עשיתי מאומה, רבינו הרגיש בו, ובהבטה אחת כבר ראה הכל, וציווה שמיד יקראו לסענדער, בינתיים עד שסענדער הגיע כבר הניח רבינו טלית ותפילין כיון שכבר היה מאוחר, סענדער מגיע, ורבינו רגז עליו מאוד, ואמר לו "הלא ה'איד' הוא יותר גרוע מהמארגן זשורנאל והפארווערסט אלף פעמים", אח"כ אמר רבינו: "מעולם לא דברתי אידיש עם תפילין דרש", עכשיו מוכרח אני לדבר "דער איד" איז טויזנט מאל ערגער פון 'מארגן זשורנאל' און פון 'פארווערסט', איך מגיע שיכתבו כזאת. וסענדער הצטדק מאד שלא הי' לא זמן לעבור עליו, ואמר שמהיום והלאה כבר יזהר בזה.

(מעדות של המשב"ק הרה"ח ר' שלום פּעקעטע שליט"א)

- פרק ט' -

מגן דוד ודגל הכפירה

ובלתי שום ספק דבית שיש בו איזה זכר כלשהו מאותו דגל אסור להכנס בו, כי הוא מדור לכוחות הטומאה, שם הרגיעה לילית, בו משכן המינות והאפיקורסות, ודגל המינות מורה עליו.

(דברי יואל במדבר עמוד ק"ב)

צורת מגן דוד מעל מצבה

רנה שפתי לא אכלא מלהודיע מעשה רב שראיתי אצל איתן אדונינו כ"ק מרן זי"ע, בעת שא' מאנ"ש של"ח והעמידו מצבה על קברו, והו"ה ע"ז צורת מגן-דוד, כמנהג המתחדשים, והודעתי זאת לכ"ק מרן זי"ע, שהייתי משמש שם בחברא קדישא, וציווה אותי מרן זי"ע לשבר צורה זאת מע"ג המצבה וכן עשיתי. הק' **מנחם גרשון פעלדמאן**

(בעקבי הצאן)

מגן דוד על ספר תורה

ראייתי להודיע מה שאני שמעו מהרה"ח ר' משה פארמער ע"ה, שפ"א הכניס ס"ת חדשה לביהמ"ד הגדול ד'סאטמאר, וכ"ק מרן זי"ע נשא הס"ת בידיו הק', ופתאום הבחין בצורת מגן דוד על מעיל הספר, וצוה מרן זי"ע להסיר המעיל מעל הס"ת, וכך בלי המעיל, נשא את הס"ת עד הגיעו לביהמ"ד, והדבר פלא. באעה"ח הק' **אלימלך פריעד**, פה ברוקלין יצ"ו. (בעקבי הצאן)

המגן דוד והשתי וערב

בשטייל מרן מסאטמאר עם המשב"ק (אבד"ק פאיע) עברו סמוך למקום שהיה עליו פעם שתי וערב, ואח"כ קנו אותו האגודה לביכ"נ, ותלו עליו מגן דוד, כאשר סיפר זאת למרן, אמר: יותר טוב היה שישאר שמה השתי וערב, ולא המגן דוד הגרוע אלף פעמים ממנה.

(מפי המשב"ק הרה"צ ר' משה דוד וויינבערגער מפאיע)

לא להניח שם לרשעים

וכחתי בעת שניגש הה"ג משאפראן ז"ל למרן ז"ל מסאטמאר בבית מדרשו אשר בביתו, ושאל אותו ע"ד שנשאל מכמה אברכים אשר פרנסתם מעבודה בפאבריק שתופרים קאפלאך, וכעת נתקבלה הזמנה גדולה (כמדומני שאמר מאה אלף קאפלאך) שיעשו בצבע בלוי-ווייס (הציוני) וצורת "מגן-דוד" וצורת "דגלם" רח"ל, ושאלוהו האברכים האם מותר להם להמשיך לעבוד בזה או שיסרבו ויפטרו אותם מ"עבודתם" (והחוב לדייק שענין השגת מקום עבודה ובפרט להחרדים הי' דבר קשה וחמור אז לפני יותר משלשים שנה) ונסתבב שיחה מחומר המצב והעוון שכלם נכשלים בו וכו', ושאל עוה"פ מה אשיב להם, וביקשו מרן ז"ל שיבא לביתו, ואם כי הי' פשוט מה ישיב מרן ז"ל על זה, שאלתי את הה"ג משאפראן ז"ל אחרי כמה ימים, מה היתה תשובת מרן ז"ל ואמר לי, שאמר: שיעזבו פרנסתם ולא יעבדו עבודה זו, ולא להניח שם לרשעים.

(מזקנים אתבונן)

ציוני'סטישע ליכט

הנה כשזכיתי להכניס את בני היקר מו"ה אהרן ישעי' שליט"א, בבריתו של אאע"ה, והברית מילה היה בביתי כיבדתי את רביה"ק מסאטמאר זי"ע בסנדקאות וקריאת השם, וכאשר בא רבינו וישב בראש השולחן קודם הברית, הרגיש שדולקים נרות שחצ'י מראה תכלת וחצ'י לבן, ונענה רבינו בזה הלשון: סאלקער רב ביי אייך אין שטוב העט איך עס נישט געגלייבט, דאס איז דאך זייער פאן, ואמר זאת בקול, כמי שאינו יכול לסבול זאת, ושיסירו אותן מהשולחן, ועמדתי משתומם על זה בלי לידע על מה הדברים אמורים, עד שאמרו לי על נרות אלו, וכשראה רבינו זאת נענה ואמר דאס העט איך ווען נישט געגלייבט אז איך וועל טרעפן היינט א איד וואס זאל נישט וויסן אז דעס איז א ציוניסטישע לעכט, וכמובן שתיכף הסרתי אותן מהשולחן והדליקו אחרים תחתיהם. (נועם שיח להגה"צ מסאלקא זצ"ל)

שלא ישאר שם ישראל המזויף

רה"ח ר' בנימין הערש בערקאוויטש הי"ו שאל את פי מרן ז"ל בשליחות המרומם הר"ר משה ערנטאהל ז"ל, אם מותר להחזיר להשתלטות הכפירה את ה"מארקעס" המרובים שנתקבלו באמעריקע בכל הנשלחים כגון "אידישע ליכט" ומהוצאת ספרים וכו', כי השלטון הכופר היתה מחזירה חצי שוויים, אחרי שנשלחו ונחתמו (למען "חיצוק עקספארט" שלהם), והשיב לו מרן ז"ל בחוזק "רוצים לשמרם מחמת ערכם ועי"ז נשאר שם ישראל המזויף וכו' וכו', ולא ישלחם חזרה ח"ו".

(כרמי שלי)

- פרק י' -

שפתם הטמאה

לפיכך איסור גמור הוא לדבר בשפת עברית כי בזה הרי הוא נמשך אחר מעשי המינות והאפיקורסים מהרסי ומחריצי הדת, והרי הוא מודה בכך במינות ובאפיקורסות ומודה בעוזה זרה וכופר בכל התורה כולה, וזהו אמת וברור להלכה לאמתה של תורה.

(דברי יואל, יתרו, דף כ"ב)

חמור מעבודה זרה

מסיבה לטובת יט"ל בא"י (תשכ"א) דרש מרן זי"ע בזה"ל: ובעוה"ר בלשון הטמא הזה "עברית" נתפסין כל העולם ולומדין אותו בשיבות ובבתי חינוך כדי למצוא חן ושכל טוב בעיני הכופרים, ואני אומר להוי ידוע שהלשון הטמא הוא חמור הרבה יותר מע"ז, ומוטב להשתחוות לצלם מאה פעמים ביום מללמוד לשון זה, ואני אומר זאת עפ"י הלכה, ואפ"י אם כל העולם יאמרו להיפוך ג"כ לא אסוג אחר כי זהו שורש פורה ראש ולענה, ובעוה"ר כמו שנתפס כל העולם כולו בענין המדינה כן נתפסין גם בזה ד' ירחם.

עבירות בעבירות

ומכש"כ שפה הזאת ששינו בה הרבה דברים בוודאי אסור ללמדה וגם כי לומדים גמרא ומבארים הכל לעברית ויצא מזה "עבירות בעבירות".

כך אומנותו של יצר הרע

איש אחד מא"י בא לקבל שלום ממרן מסאטמאר, ושאל אותו רבינו מהיכן הוא, והשיב שבא מארץ ישראל לראות מצב היהדות וב"ה שרואה שהכל הוא על צד היותר טוב, אשרי העם שפכה לו (כן דיבר בפתח תחת הקמץ) ואמר לו רבינו בדרך הלצה (שבת ק"ה:): כך אומנותו של יצר הרע היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו עשה כך.

(עדות ביהוסף)

'בסדר' יש גם מרור

מרן מסאטמאר שאל פעם אחד מאיש אחד מא"י, מה נשמע חדשות, והשיב לו האיש אלעס איז 'בסדר' (בהשפעה הציונית תחת תשובת ברוך ה'), ואמר לו רבינו 'ביים סדר איז דא מרור אויך'.

(עדות ביהוסף)

לא קיבל את מידור הקידושין

יש לציין כי בעת שרבינו היה מתכבד בסידור קידושין (בשנת תש"ו), הרי שבאם נערכה החופה בחצר בית ספר אלטשולר, לא קיבל את סידור הקידושין היות ולמדו בה בשפת הציונים "עברית"

(אום אני חומה' שבט תש"י)

אף אם נשאר רק א' לבד בכל העולם לא נזוז מדרך האמת

נראה לי לפרש עפ"י פשוטו לדרכינו דהמיר הוא מלשון המר ימירנו, ובא לומר דאף אם רואין שכל הדור המירו את עצמן דהיינו שנתחלפו מדורות הקודמים מהיפוך להיפוך שכל מה שהם אסרו המה מתירים, אבל אעפ"כ לא נירא אף בהמיר ארץ ואף אם העולם יתהפך לא אירא רק על משמרתי אעמוד ולא לזוז מדרך הראשונים שהוא הדרך האמת ויציב, ואף אם לא אשאר רק א' לבד בכל העולם אין להביט על דעת העולם שאם יתחברו עמהם ממילא נופלים גם לדעותיהם, ע"כ אין להביט עליהם רק על דרך האמת ורק אז אפשר להנצל מהם אם אין מתחברים עמהם. (חידושי תורה תשי"ז עמוד רנ"ג)

- פרק י"א -

ארץ ישראל וחזון לארץ

כשם שיתכן שיגרוס החטא שתעקר אדמת א"י ממקומה וכו' כן יתכן גם להיפוך שיזכה האדם להמשיך עליו קדושה גדולה בחו"ל תעקר אדמת חו"ל ממקומה ותצוא וכו' אדמת א"י.
(תד"ת ודרשות מא"י ק"ה)

בזמן שחוטאים בא"י נמשכת חתיכה מחו"ל על א"י

בלייל התקדש חג הפסח בשנת תש"ו בעת הסדר (באה"ק) עמד מרן מסאטמאר על דברי בעל ההגדה "השתא הכא לשנה הבאה בארעא ד'ישראל", דלכאורה קשה איך אומרים בני ארץ ישראל נוסח זה והלא הם יושבים בא"י, וביאר ע"פ דברי בעל צמח ה' לצבי בשם הש"ך בשם רבינו בחיי כי בזמן שחוטאים בא"י נמשכת חתיכה מחו"ל על א"י, ויתכן לישב בא"י אך באמת אינו יושב בא"י ומאידך יכול להיות בחו"ל ובאמת מקומו בא"י, וע"כ אי אפשר לדעת היכן מקומו, ונדפסה דרשה זו בהגדש"פ מהר"י ט"ב (אות ל"ד).

איני יודע אם אני באמת בא"י

מ"ר ש'עזב רבינו את א"י לנסוע לאמעריקא, הפציר בו ש"ב הרב ר' יואל אשכנזי ז"ל מטבריא, שישאר עוד לכה"פ עד אחר ר"ה, כי שמא לא יספיק הזמן להגיע לאמעריקא תוך זמן קצר כזה, ומי יודע אם לא יסתבב הדבר להשאר על הספינה על ר"ה, ע"ז השיב לו רבינו בזה"ל: אם אשאר פה איני יודע אם אני באמת בא"י, ולעומת זה אם אהי' בר"ה על הספינה, מוקף במים מכל צד, יודע אני שאני נמצא במקום טהרה כי מים רומזים לטהרה כידוע עכ"ל, ולבסוף כן היה שהספינה הגיעה לאמעריקא ביום ב' דר"ה שנת תש"ז, ורבינו לא ירד מהספינה עד מוצאי ר"ה,

(דבצרי יואל מכתבים ח"ב, מכתב ק"ט בהערה)

אף אני איני רוצה להפסידה...

יש לציין כאן סיפור נוסף, בשנים המאוחרות יותר שאל שוב הריא"ז מרגליות זצ"ל את רבינו מדוע אינו קובע את מקום מושבו על אדמת הקודש, ענה לו רבינו: הנה לעתיד לבוא בזמן תחיית המתים יבוא משיח צדקנו יחד עם אליהו הנביא ועמיהם כל מתי חו"ל, ומשה ואהרן בראשם וכל צדיקי

הדורות, ויבואו כולם לא", שער בנפשך כמה נהדר יהי מראה הנסיעה הזאת, ואף אני איני רוצה להפסידה... (מפי בנו הרה"ח ר' שלמה אליעזר מרגליות ז"ל)

אין לומר "הבנויה"

מאז כמה ממשלת זדון שלטון הציונות באה"ק, מורגל בפי העולם לזמר לשנה הבאה בירושלם "הבנויה", אך מרן מסאטמאר היה מערער על נוסח זה שמקורו מהמתחדשים כי לא זאת בקשתנו ותפילתנו על ירושלם בנויה בגשמיות ובעוה"ר הן היום ירושלם בנויה אבל איכה היתה לזונה אין לה מנחם איך שונאי כל טהרה שכנו בה, וכאשר פי' הרה"ק ר' גרשון מקיטוב זי"ע על ועיר האלקים, הרוחנית, מושפלת עד שאול תחתיה, (והובא בפמ"ג ס' תקס"א בשמו), לכן צוה מרן לשנות נוסח השיר וכך היו משוררין על פי פקודתו שפכי לבך כמים לפני אבינו שבשמים לשנה הבאה בירושלים.

(זמירות דבר"י)

(מלבד הטעם שלא יהיה נראה שיש כבר עתה ירושלם, ובמוסף ליוה"כ אומרים ומרוב עוונתנו אין לנו לא ירושלם וכו')

- פרק י"ב -

מלכות המינות

"והנה אחריות וחשש גדול עפ"י הלכה לדור תחת מלכות המינות מכמה

(ויו"א"מ ח"ב ס' קכ"ג)

טעמים וכו'.

אין רצוני לבנות שם

ארשום לזכרון: מה שסיפר לפני הה"ח ר' שלמה בראווער ע"ה בליל הו"ר (כמה שבועות לפני פטירתו), בהיותו חולה, שפעם אחד בהכנס מרן ז"ל לבית המדרש בשבת קודש קרא אותו ואמר לו אין רצוני לבנות שם, תסע מחר לבני ברק ותשתדל למכור את הקרקע, איך וויל דארטן נישט בויען. והשבתי (כן אמר ר"ש), אויף צוריק גייט א קאזע, (גדי). - כלומר שאין להתחרט, ולא נסעתי. ועתה אני מתחרט על כך, ע"כ דבריו.

(קונטרס כרמי שלי)

דברים הנאים ממדינתם

אני הצעיר זכרתי ימים מקדם בהיותי לומד בארה"ב בישיבת תורה ויראה אמר לי ש"ב הרה"ח המפואר מו"ה בנימין הערש בערקאוויטש שליט"א מנהל בית רחל דשם, שפעם אחת אמר לו בפירוש כ"ק אדמו"ר שפירות א"י אסור ליקח משום דאין מוציאין וכו' והוסיף כ"ק מרן ואמר ולאנחנו פשוט הדבר כי היא סחורת הציונים. עכד"ק מה ששמעתי מהרה"ח הנ"ל.

(נחלת דבש, דף ר"ה)

חוק לעבודתם

ס' יפר לי הרב י"ג מברוקלין, שהי' באותו מעמד בעת שהרב הגאון קאפישער רב ז"ל ניגש למרן ז"ל מסאטמאר והציע לפניו, היות והוא ש"ב לה' שלומאי (בעל פרדסים של אתרוגים) מאיזה כפר בא"י והי' שלומאי משתבח באתרוגיו שהם בלתי מורכבים וכו', וע"כ הי' מן הראוי שיסדרו שיביאו את אתרוגיו לאמריקה ולמקומות אחרים בחו"ל. ואמר לו מרן ז"ל תיכף: איך וועל אייך זאגן זינט די מדינה איז נהנה פון די אתרוגים (דורך זייער עקספארט) איז געווארן יעדער אתרוג א חוק לעבודתם ע"כ, רח"ל.

(מזקנים אתבונן)

ממכתב כ"ק אדמו"ר מבאבוב

ערב שב"ק פר' שמיני, אסרו חג של פסח תש"ט
לכבוד חבירי החביב כמר משה הלברשטאם נ"י

דברתי הרבה עם אבי שליט"א בנוגע לחזור לארץ, ובכל ההזדמנויות הראיתי לו שאין לי עצה אחרת רק לחזור לארה"ק, וכמעט שכבר קבלתי את הסכמתו.

אך לפני כשבוע הלכנו יחד לסעודת מצוה שבע ברכות, ושם פגשנו את האדמו"ר מסאטמאר שליט"א, ושאל את אבי אודותי, ואמר לו אבי שיש ברצוני לחזור לארץ, והתחיל האדמו"ר מסאטמאר לדבר בענין זה, וכחצי שעה דיבר שאסור לנסוע מטעמים רוחניים, ואח"כ התחל לדבר שמטעמים גשמיים אסור לחזור, ואבי בשמעו את כל הדברים האלה נפל עליו פחד גדול, ובבואי הביתה שאל אותי, נו, גם עתה אתה חושב לחזור, ואמר לי שבשום אופן לא יתן לי לחזור עד שיתוודע לו בבירור כל המצב... והי' ברכה, מחבירך לנצח **נפתלי צבי**

(שלומה של מלכות)

מכ"ק הרה"ק ר' שמואל צבי מספינקא

... ובא הכתוב לרמז לדורות הבאים, מפני שבכל זמן הכח של השמד נתלבש באופנים שונים, ובזמן הזה הוא בלבוש ממשלת הציונים בארה"ק.

וידוע בעת שכ"ק אדמו"ר מסאטמאר זצ"ל הי' בחיים חיותו, אמר וגילה דעתו, שמי שאפשר לו, ויש לו היכולת, שלא לדור בעת הזה בארץ הקדושה.

וכמו כן זוכר אני בעת שהייתי להבדיל להבדל לחיים בבית כ"ק אאזמו"ר זצללה"ה [החקל יצחק], בא מכתב שאלה מחברת תפארת בחורים, באשר שדעתם לעלות לארה"ק, רצונם לידע חוות דעתו בזה, והשיב להם בארוכה, ומסיים: ע"כ עצתי שתעסקו בתוה"ק בהשיבות שלכם (בחו"ל) להרביץ תורה ויראה, ובזה תתקרב הגאולה בבי"א. וגם כתב שיעיינו בספר דברי תורה להגה"צ ממונקאטש (מהדורא ט' אות י') מ"ש שם. ע"כ. ועתה נמצינו למידין מכ"ש עתה בזמן הזה שישנן נסיונות חדשות קשות כידוע, דודאי צריכין להתיישב בדעתו וכו'.

(פתחי שערים, תפארת צבי)

אז א איד מאכט דארט קידוש שטיצט ער זיי

ווען איך בין געווען א בחור איז מיר אמאל אויסגעקומען צו זיין אין שטוב פונעם רבי'ן זי"ע, דער רבי האט נאך דעמאלטס געהאלטן צופרי פארן דאווענען שחרית, און כ"ק אדמו"ר מתולדות אהרן איז געווען ביי איהם אין שטוב און זיי האבן געשמועסט, האב איך געהערט בהאי לישנא "אז א איד מאכט קידוש דארט (אין זייער מדינה) שטיצט ער זיי (די ציונים, ווייל זיי מאכן געלט אויף די שטייערן פון יעדע זאך וואס מ'קויפט דארט) ווען א איד גייט דארט אין מקוה שטיצט ער זיי..."

האט זיך דער תולדות אהרן רבי אנגערופן "אונזער מקוה האבן אונזערע אידן געבויעט", האט זיך דער רבי אנגערופן "אבער ווי אזוי ווארעמט מען די מקוה (ד.ה. אז מען מוז קויפן אויל אדער געז צו הייצן די מקוה און אויף דעם צאלט מען אויך שטייער פאר די מדינה) האט דער תולדות אהרן רבי גארנישט געענטפערט. האט דער רבי ווייטער געזאגט "איך האב דאס געשריבן אין ויואל משה אבער דארט קען מען נישט אנדערש האב איך עס אויגעשטראכן". עכלה"ק (עי' ספה"ק ויואל משה מאמר ב' ס' קנ"ג).

(י.ק.)

מקום סכנה

שנת תשל"ו כשהייתי חתן והייתי אצל כ"ק אדמו"ר הקוה"ט להסתופף בצלו על הימים הנוראים, ותיכף אחר שמח"ת כשהלכתי לקבל ברכה על החתונה ובמעמד זה הי' ג"כ אחי הצעיר, ושאלתי לכ"ק אדמו"ר זצ"ל היות שהמדובר הי' כשנתקשרתי בקשר השידוך שלא לגור בארץ ישראל ע"פ פקודת כ"ק אדמו"ר ששאלתי זה קודם השידוך, אבל עכשיו שהייתי שם בארץ ישראל ואני רואה שיש שם ערליכע יודען רצוני להיות בין החבראי "צווישען ערליכע יודען" כך אמרתי. הסתכל עלי בפנים מאירות וצהלות פנים ובשני הידים האט ער מיר געשאקעלט ואמר: עס איז דאך א מקום סכנה מען קען נישט וויסען וואס עס קען גישעהן.

וחזרתי עוה"פ אבער דאך איך וויל דאך זיין צווישען עהרליכע יודען (כוונתי הי' ששם יכולים להשלים בעבודת ד') וחזר עוה"פ את דבריו כבראשונה לא ברוגז רק בצהלות פנים ושחוק קל על שפתיו ואמר עס איז דאך א מקום סכנה מען קען נישט וויסען. והי' שם ג"כ .. וההויז בחור משה שווארץ כך הי' המעשה וכתבתי זה לבקשת ידידי ר' אהרן ראזענבערג שליט"א ותוכל לפרסם זה כדי לידע מה הי' דעת של כ"ק אדמו"ר זצללה"ה הגם שב"ב שתחי' היא משם מארץ ישראל עכ"ז לא הסכים בשום אופן שאגור שם. (כתבי משכנות הרועים)

נסיעה למירון

מרן מסאטמאר יושב פעם עם הרה"ק מווייצען זצ"ל, ודברו בענין הנסיעה למירון בל"ג בעומר לציון הרשב"י, ובאמצע נענה אחד הרבנים היושבים לפני מרן, שכשלמד בשיבת הגה"ק מהרי"ץ דושינסקיא, הזהיר בחמורות להבחורים, שלא יסעו למירון בל"ג בעומר, וכשבחור אחד נסע הוציאו אותו מהישיבה, וכידוע היה אומר 'רבי שמעון איז ניקס דארט (אין מירון) רבי שמעון איז דא (אין די ישיבה)'. מרן מסאטמאר, נענה בזה"ל, דו ווייסט וואס איך וועל דיר זאגן, ער איז געווען גערעכט מ'דארף טאקע נישט פארן, כאטש איך בין יא געווען ווען איך בין געווען אין אר"י, און איך בין געווען אין א צייט וואס איז נישט געווען קיין תערובות, איך וואלט נישט געדארפט צו פארן. (זה היה קודם הקמת מדינתם הציונית).

מרן מסאטמאר כבר אמר בימים ההם (בשנת תשכ"ז) ונענה 'אז ווען מ'וואלט אים געפאלגט וואלט מען נישט געגאנגען אויף מירון'.

(קו' לאן אתה הולך)

(דרשת מהרנ"י מייזלעס)

ברור כשמש: "תל אניב תשרף קודם ביאת המשיח"

בשנת תרצ"ז פע"א בעיר סאטמאר כשלא היה רבינו בביתו עשו הכת "דור חדש" מהמזרחי אסיפה והלכו לשם איזה בחורים והגיע השמועה לאזני רבינו, ובשב"ק עת למד השיעור בפרקי אבות הרעיש מאוד נגדם ופתאום צווח בקול רעש גדול בזה"ל: ס'איז ברור כשמש אז פאר ביאת המשיח וועט תל-אביב פארברענט ווערן אויף אַש ק"ו מס"ת שכתבו מין... עכלה"ק.

(הדור האחרון)

לא ישאר שריד ופליט

בסעודה ג' פרשת שלח תשכ"ז דרש מרן זי"ע בזה"ל: אבער דאס איז קיין שום ספק נישט ביאת המשיח וועט נישט זיין ביז ס'וועט נישט זיין א שריד ופליט פון דער מלוכה, דאס מוז בטל ומבוטל ווערן א איד וואס גלייבט אין באשעפער קען אין דעם נישט מסופק זיין דאס זאל זיין אנדערשט" [אבל זה אינו שום ספק שביאת המשיח לא יהי' עד שלא ישאר שריד ופליט למלוכה זו, זה חייב להיות בטל ומבוטל, יהודי המאמין בבוא עולם לא יכול להיות מסופק שזה יהי' אחרת].

(קונט' דברות קודש שלח ע' נ"ג)

– צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים –

הוצאת
אור האמונה